

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Capitula decimi precimi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

differentia; peccati mortalis a veniali. et
quod sit aliqd mortale tripliciter. Sic
qd dicitur veniale et mortale peccatum. Quia
quod voluntas ferit in aliqd qd se repu-
gnat charitati p qua homo ordinat in vlti-
mu finem. peccatum ex sua specie. genere seu
oblecto h3 qd sit mortale. siue sit dille-
ctione dei. sicut blasphemia. pcursum. et
homicidium. siue dillectione proximi. sicut a-
dulterium et similia. Quicquid vero voluntas
peccatis ferit in illud qd in se pertinet
quoad ordinacionem. non tamen pcursum
dilectioni dei et proximi. sicut vbiu ociosum.
risus superfluum. et alia homicidii. talia sunt peccata
venialia ex suo genere. sicut qd actus mora-
les recipiunt rationem malum et bonum. non solum
ex oblecto sed etiam ex alio dispositione a-
gētis. pcursum qd illud qd est peccatum ve-
niale ex genere ratione sui obiecti sit mor-
tale ex parte agētis. vlt qd in eo pcursum sit
ne vltimu. vlt qd ordinat ipsum ad aliqd
qd est peccatum mortale ex genere. puta cum
quis ordiat vbiu ioculosum ad adulterium
comitandum. Sic etiam ex parte agētis co-
tingit qd aliqd peccatum qd ex suo genere
est mortale sit veniale ppter h3 qd actus
est imperfectus. i. non deliberatus ratione qd est
principiu pcursum mali actus. Secundo notat
qd peccatum veniale posse fieri mortale tri-
pliciter potest pcursum. Primo qd vnus
eadem actus numero primo sit peccatum veniale
et postea mortale. sicut h3 est non potest. qd prin-
cipalit peccatum pcursum in actu voluntatis.
sicut quilibet actus moralis. vbi non diuinus
actus moralis si voluntas mutetur. Quis
etiam actio finem nam sit continua. Si aut
voluntas non mutetur non potest esse qd deve-
niali fiat mortale. Secundo modo potest intel-
ligitur id qd est veniale ex genere. fiat
mortale. et hoc qd est possibile est in pcursum
in eo pcursum finis. vel in pcursum referat ad
mortale peccatum sicut ad finem. vt dicitur est.
Tertio modo potest intelligitur ita qd multa
peccata venialia constituent vnum peccatum
mortale. qd dupl pcursum intelligitur. Primum

q ex multis peccatis venialibus integrall-
ter pcursum vnum peccatum mortale. et illud
falsum est. qd oia peccata venialia in diuino
potest h3e tantum de reatu. de pena dant.
nec sensus. qd vnum mortale h3. Et ea-
tus enim peccati mortalis est eternus. veni-
alis vero temporaneus. Mortale meretur
carerem diuine visionis perpetua. non aut
sic veniale. Mortale etiam meretur verum
peccatum perpetuum. non veniale. in qd omnia
nulla est proportio. Alio modo potest intelligitur
q multa peccata venialia faciunt vnum mor-
tale dispositiu. et sic verum est. qd qd peccat
venialiter ex genere pcursum aliquid
ordinem. et ex h3 qd pcursum voluntate suam
in minoribus debito ordini non subijce-
re. disponit ad h3 qd etiam voluntate suam
non subijcet ordini vltimi finis eligendo
id qd est peccatum mortale ex genere. et
sic libido peccati introducit p actus ve-
niales. vt pcursum parat facillimum in mortale. ex
quibus et alijs. s. j. et. iij. pceptis positus
et in. ix. p3 qd ex veniali potest fieri morta-
le qdruptur. Primum quoniam in veniali pcursum
retinet finis. Secundo quoniam veniale ordinaret
in mortale actum. Tertio quoniam veniale sit
contra conscientiam diffinitiu iudicantes
aliquid esse mortale. vel ptra conscientiam
vehementer dicantem vlt dubitatem. et plu-
ra argumeta habites qd sit mortale. qd qd
sit veniale. Quarto quoniam veniale dispositiu
ad mortale. siue fiat pgressus in mo-
rosam delectationem siue ex dispositioe
malorum habituum. Quinto quoniam sit ex co-
temptu sui. De his intelligitur Aug. di-
cens. Nullum peccatum est a deo veniale qd
dum placeat. supple. vno ex quibus modo
rui fiat mortale. Dubitat secundo quoniam ma-
la faciat peccatum veniale. h. n. q. xi. Primum
ad penam obligat aut eternam. si quis cum
eo dant finem. Tercio. aut purgatoriaz. si
hic non satisfiat. aut tempore hic faci-
enda. Secundo maculam quendam causat
in anima. vt tactus est supra pcepto. ix. c. ij.
F. quam eius purgatoriu finem. Tercio. h3

delere. Tertio feruore charitatis minus
 it. sic aq igni insecta. licet non exiguat
 in feruore minuit. Quarto potestas aie
 lassat i bonis opib. sic qui ponit on su
 per equum min. pmpre abulat. Quinto
 a glia retardat. oportet em vt minim
 qdras pcti venialis soluat hic. vel in
 purgatorio. vel p indulgentias. Sexto
 bona patrie celestis diminuit. no qde
 ea q ibi habem. reposita ex merito. s
 q deberent opib. q venialia faciendo
 omisim. **M**entalit naq peccado no
 deo seruim. nec meremur. s demere
 mur. Septio occasiones sut ad morta
 lia pctā faciēda. Octano detē mētis i
 deū tollūt. r spūalē dulcedinē ac deū
 a nob alienat aliqñ. qz i mdo p venia
 lia delectamur. Nono gfas scispūs in
 terdū sugār. qz dedisset si no venialib
 pctis nre voluptati satisfecissem. De
 cimo scādalizat. primum. Undecimo in
 demeritū accidēiale iactat aiaz. vt q
 docuit loca venialia piceps fiat alte
 ri pcti. **Q**uo ad tertiu pncipale mt
 rant qdā r murmurat. Cur vs miseri
 cordissim. p vni. r trāsgressiōe mādant
 no delera p pnam puniat ppetua dā
 natōe fm Jacobi apli sniaz. cū tñ qdā
 pctā tā cito fiant r breuit. hñ. q dei d
 hronabilissima snia apparet iusta ex
 nouē pñderatiōib. sumptis ex nā pec
 cator. Dic em brūs Aug. xxi. li. de ci
 del. Nullus extitit genitū legislatoz
 q cēseret. tā cito nocētū finēda eē tor
 mēta q cito factū ē hoicidū v. adulte
 riū vel sacrilegiū v. qdlibet altē scelus
 no tps lōgitu die s in qrat. r ipietat
 magnitudine mētedū ē. Nec ibi. r pla
 tō d h ponit. r pcludit. q nihil irrōna
 bile pōt occurrē hoi. si vs cui. ieffabil
 est iusticia pro pctō breuit tpe cōmisso
 det lōge duratiōis suppliciu. aut etiaz
 eternā iustigat penā. talia em egrefere
 tes h pñderat iusticia r nocētū pcti
 mortal. **Q**uo fm Hull. pñ. i. de fide r

legib. multis reb. cōpat. Prio ē vbi
 neratio spūal anie. Jo ps. Libera me
 de sanguinib. r. Sic em nemo mira
 tur q ex breui vulneratiōe corpali qd
 ppetue corpali vita p morte puat. Sic
 nec miret q p mortale crimē qd etna
 liter corā deo maneat mortu. Secdo
 pctm mortale ē qdā casus i pfunduz
 volūtari. De q xps ait Matt. xvi. Ce
 sus aut si ceco dicitū pstat abo in fo
 ueā cadūt. s i tēru oculi qd se pcpita
 re pōt i foueā quā ppulo conatu nūq
 exte pōt. Tertio pctm mortale ē trāsg
 ressiō pcepti s morte interdicta. fm
 illud Matt. xix. Si vis ad vitā igredi
 seruata mādara. s nullus mirat q p
 trāsgressiōe hūanaz legū tpanee sa
 ctam. fur. larro r alij malefactorēs res
 publice eternalitē puniūt suspēdio vel
 tormēto sili. vñ s Aug. rbi pūs. octo
 penas s. Cū hū leges malefactorib
 infligūt. videlz dām. viciā. vbera. ra
 lionē. i gminā. exiliū. fustitē r mortē.
 r tñ qlibet istaz penaz pūgit p hoies
 iuste ppetuo infligi p tpat. r misso. cur
 g no sūt p pctō mortali fieret. **Q**uo
 pctm mortale ē pñact. qdā r emptio
 infernalū tormētoz. necnō r veditio
 q pctō breuit voluptat. seipz tā i aia q
 in corpe vedit isama pctōis. **Q**u talef
 venūdan sunt vt facerēt malū. sic. iij.
 Reg. xxi. dicit Helias ad Achab. De
 nūdar. es vt faceres malū. Nulli aut
 dubiū qn ex veditiōe r emptiōe quā
 tūcunq breuit tpe sūt ius ppetuū res
 empre acquirūt emptori. **Q**uō pcti
 moralis ppetratio ē lumis gfe extitit
 etoz lucerne q lucet cognitōe r ardet
 amore. Cū aut nemo possit de se ista
 reaccēdere ppetue nisi xps. fm illud
 Job. i. Erat lux vā q illuminat oēm
 hoies veniētē i hūc mūdū. **I**dcirco ad
 illud pculū se pñciēs merito puniet
 ppetuo. Sexto qdāq addit sup pctm
 sū impūentia seu pūmanā. ad dīs

De iure etia et pena et iustissime quatuor
durat in vnoque dei iniuria. tunc dura
re in eo debet pena. et existetes in in
ferno sup peccato suo addunt impietatem et
conumaciā perpetuo. et non solum iuste pe
petuo puniuntur extēsiue. et etia intēsi
ue deus pena eorum augere possit. **Sep**
ptimo fin Aug. de ciuit. dei. li. xvj. **Di**
gnus est pena eterna que in se pimit bo
na eterna. et peccator mortalis est homini. quia
peccator ad perpetuū seruitiū gratiū actio
nis tenet deo exhibendū. de quolibet me
bro vel dono tā corpis quā anime. quod sibi
deus tā grāse contulit. hec autē oia dia
bolo pro peccato tradit deo recipit. et prope
tuo puni debet. **Si** em in humana pol
licita qui furat cappā. meret certā pe
nā. qui furat centū florīs. **Ma**iorē me
ret. et qui perpetuū censū deo recipit quē
habet in mēbris aie et corpis. et quē in
patria lete deo reddere deberem de
mēbroz obsequijs se puniri dicit. **Deci**
mo qui peccat in simplici primū eū le
dendo alapa meret aliquā penā. qui in
principē. meret maiorē. ut dicitur. v. et b. et
qui in infinitū bonū peccat infinitam
quodamō meret penā. quilibet em pec
cator est de quibus dicitur in ps. **Supra** do
sum meū fabricauerunt peccatores. plon
gauerunt iniquitatē suā. et dñs iustus co
cidet cernices peccatorū sp. **Nono** qui pro
pter suā negligentia aliquid donū. exēpli
grā. qui pro dicit florenū dñi sui meret certā
penā. qui pro dicit decē florū plus deme
ret. et qui pro dicit infinitū bonū in infinitū
puniri debet. ut peccator facit. de em in
finitū bonū est. et nō est pro gratiam et glo
riam. **fm** illud Gen. xv. vbi deus ait
ad Abraam. Ego ero merces tua ma
gna nimis. quam mercedē nobis tri
buat qui solus cūctis bonis supabundat.

Capitulum. ij.

Hinc secūdo principaliter de pe
nis transgredietū decalogū tra
ctatus erit de penis inferni. scz

quas incurrūt transgressores preceptorū.
vbi tria principaliter tractabunt. **Primo**
de penis exteriorib⁹ dānatorū sensibili
libus. **Secundo** de penis interiorib⁹ eorum
Tertio de penis quās habēt respe cū su
periorū. **Primum** ad primū notandū
quod dānatorū hoim ab autēnticis doctori
bus ponunt quattuordecim pene fin quod
a diuersis creatur exteriorū puniuntur di
uersimode. ut in quattuor elemētis. **Primo**
a terra que in locū inferni. **Secundo** ab
aere. quo ad tenebras. **Tertio** ab igne
Quarto ab aq. **Quinto** ab oib⁹ mūdū
et elemētōz ferulentijs. **Deinde** qui ad
quatuor sensus. **Sexto** puniuntur visu quod
multiplicat. scz qui ad fieri. sumū. oblecta
dānatorū hoim. et demonū. et puatio
nū oim delectabiliū luminū. **Septimo**
auditu qui ad clamorū perceptionē blas
phemias. **Octavo** gustu qui ad puatio
nē oim comestibiliū et potabiliū. **No**
no olfactu. qui ad p̄sentiaz sulphureoz
corporū. **Decimo** tactu quod dicitur. s. ignis.
et diuie potestatz. ac demontace. et stri
dore dentū. **Undecimo** pro opposita
gloriosis donib⁹. **Duodecimo** pro opposita
aureolaz. **Tertiodecimo** pro societate pes
simoz. **Quartodecimo** puatioe hūa
nitatis xpi. **Prima** pena est locus
infernalis. Est autē duplex infern⁹ **fm**
Greg. liij. dialogo. **Primo** est vniuersal⁹
et in media p̄cauitate terre latissim⁹
et profundissim⁹ orbicularis. et inibi
mus ac perpetue duratur. **Et** infern⁹
nū sit p̄bat scriptura. psal. et poetria.
Scriptura pro illis **Mat. xxv. Tre** male
dicti in ignē eternū. **Et** i symbo lo **Alba**
nasij. **Quis** mala egerit ibit in ignē
eternū. ps. **Qui** eripuit aiam meā ex
inferno inferiori. **Psal** idē dicit. **Qua** So
crates. i. li. qui dicit phedron **Platonis**
postq̄ noiauit grādes peccatores. sic co
cludit. **Dos** cōpetēs equidē porta fa
cit in tartarū. vñ nūq̄ exhibūt. **Poete**
sūt ut **Virgil** i georgic. et p̄les alij.

q̄ ponūt sibi fluitos ifernales et horē-
da. Dic ifern⁹ cuz suo igne a pncipio
mūdi par⁹ ē a deo. **Vñ Matth. xv.**
Te maledicti i ignē etnū q̄ par⁹ ē et.
Et Esa. xx. Parata ē abheri tophet
a rege. pata ē glo. abheri. id est. ab in-
tio. tophet. i. vallis gebēne. Sed q̄re
de⁹ ifernū fecit. **Rñ. De⁹** palaciū hz
ac regnū vnuerſi. in q̄ q̄ multi ſunt
maleſa ctiores cōgruētiffimū fuit vt lu-
ſiffim⁹ carcerē h̄ret p talib⁹. videlicz
ifernū. **Scdo** q̄rī. q̄re ē ſb terra. **Rñ.**
p̄mo. qz iuſtū ē vt peſſimī maxime di-
ſtent ab optimis in p̄ſa. videlicz a bea-
tis. ſ hoc ſit p mediū intra terrā. **Se-**
cundo cōgruū est eadē rōne. p̄ igno-
bilſitatē loci. videlicz vt ignobiliffim⁹ lo-
cus a nobiliffimo videlicz celo maxie
diſtet. **Tertio** rōne affect⁹. vt q̄ hic ter-
rena p deo coluerūt perpetue in terra
claudant. **P̄s.** Adheſit in fravēter n̄
Et ifern⁹ ē p̄ticulari q̄rūdā an diē
iudicij. q̄ poſtmodū in iferiores ifer-
nū detruident. **Sūt** em̄ ſup terrā q̄ daz
locū patēta. vbi dānatoz aie luūt pe-
nas. vt ethna et olle vulcani. **Id ē.** fm̄
Iſid. li. xij. erymo. ſunt mōres ardētē
pleni ſulphureis flāmīs et horribilib⁹
qz in talib⁹ fm̄ poetas dicebat habita-
re deus quē vocabāt vulcanū. ſ reue-
ra diabol⁹ ibi habitat cū ſuis. **De** iſtis
particularib⁹ ifernis narrat **Grego.**
etiā. liij. dialogo. **Primo** qd̄ heremita
ſanctus in iſula ſipparis vidit aiam
Theodorici. regis i ollā vulcani ibidē
pfectā p dentes videlicz **Johānē** papā
et **Sinacū** p̄ticiū q̄s p̄fat⁹ rex p̄us
iuste occiderat. **Scdo** narrat de q̄dā
romano i extremis laborātī cui appa-
ruit nauis pata q̄ ipse et q̄dā vicin⁹ ſu⁹
deducēdi erāt i ſicillā. **Vñ Grego.** ſbi
addit cām hoz locoz dicēs. **Q̄** vo ſi
le moxēs se ad ſicillā ducēdū testatus
est. qd̄ aliud ſentire pōt. niſi q̄ p̄ cete-
ris locis in cui⁹ terre iſtulis eructuāt

igne tormētōz olle paterūt. q̄ vt ſo-
lent narrare q̄ non erunt laxat⁹ q̄tidie
ſunt⁹ excreſcūt. vt mūdi termino ap-
propinq̄te q̄ certū est illuc ampli⁹
exturēdos colligi. q̄nto et eadē tormen-
toz loca aplius videant⁹ apiri. qd̄ om̄s
potēs de⁹ ad correctionē vinctū in ſ
mūdo voluit oñdi. vt mētes infidelitū
q̄ iferni tormēta eē nō credūt. tormē-
toz loca videāt. q̄ audita credere recti-
ſant. **Eadē** cām assignat **Gul.** p̄ſſen.
de vnuerſo pte. j. ca. xlvij. vbi etiā dic̄
qz in p̄fata iſula ſicille ignis p̄noiat⁹
vntoz. intolerabilē cruciat anias ap-
propinquātū ſibi et tū corpa nō ledit
Scda pena ſunt tenebre exteriores
Vñ Matth. xxij. Ligatis manib⁹ et
pedib⁹ p̄cite eū in tenebras exterio-
res. **Vbi** notādū fm̄ **Tho.** in. liij. diſ.
vlt. qz triplici d̄ cā erūt et ſunt in iferno
tenebre. **Vñ** ſic dic̄. **Diſpoſitio** iferni
erit talis. p̄t maxie miſerie dānatoz
cōuenit vel cōpetit. **Vñ** fm̄ **B** ſunt ibi
lux et tenebre. p̄t maxie ſpectat ad mi-
ſeriā dānatoz. **Ipa** aut̄ viſto fm̄ se de-
lectabilis ē. **P̄no** em̄ metaphiſice d̄.
qz ſenſus oculoꝝ est maxie diſſigibilis
eo qz p̄ ſp̄m̄ plura cognoscim⁹. **Sed**
p̄ accidēs p̄tingit viſionē eē afflictivā
inq̄ntuz videm⁹ aliq̄ nobis no cūa vt
volūtatī n̄re repūgnātia. **Id** in iferno
B mō debz eē loc⁹ diſpoſit⁹ ad vidēdū
ſz lucē et tenebras qz nihil ſibi p̄ſp̄cūe
videat ſz ſolūmodo ſb quāq̄ vmbro-
ſitate videant̄ illa q̄ afflictionem cordi
ingerere poſſunt. **Id** circo b̄tis **Gre-**
go. in moral. li. ix. ſup illo v̄bo. **In** in-
ferno nullus ordo. ſz ſemp̄tern⁹ hor-
roz. inhabitat dic̄. **Quis** ignis ille ad
cōſolationē nō luceat tamē vt magis
torq̄at ad aliq̄d luceat. nā ſeq̄ces q̄s ſe-
cum traxerūt d̄ mūdo reprobi. flāma
illuceſcēte viſuri ſūt. **Et** ſ̄r ſup illud
p̄s. **Vox** d̄ni in incidentis flāma ignis
dic̄ **Baſili⁹.** qz v̄tute dei ſeparabitur

claritas ignis ab eius State adustina
z cedit i gaudiū scđoy. z ystinū ignis
in tormētuz dānatoz. Pñ simplicif
locus ē tenebrosus. Hñ ex divina di-
spofitōe ē ibi aliqd lumis q̄ntuz suffi-
cit ad videndū illa q̄ aiam torq̄re p̄fit.
Et ad hoc satisfacit nālts situs loci. qz
in terre medio vbi infern⁹ ponit nō p̄t
ēē ignis nisi fetulēt⁹ z turbid⁹ z q̄si su-
mosus. Quidā tñ tenebrarū hāz cām
assignāt ex cōmassariōe cōp̄tōe cor-
poz dānatoz q̄ p̄t mltitudinē ita re-
plebūt locū inferni q̄ nihil ibi de aere
remanebit. z sic nō erit ibi aliqd d̄ dia-
phanitate qd possit ēē subiectū lucis
nisi oculi dānatoz q̄ erunt obtenebra-
ti. **Th.** Cui cōcordat ps̄. Sic ones
in inferno positi sūt mors depascet eos
Tertia pena ē calor sūm⁹ p̄ ignē. vñ
Matt. xxv. Ire maledicti in ignē eter-
nū zc. **Deut. xxxij.** dicit Moyses. Ignis
succēs⁹ ē i furoz meo. i. a p̄ncipio mū-
di. p̄mo p̄ra demones. z ardebit vsq̄
ad inferni nouissima. deuorabitq̄ ter-
rā. i. terrenos cū germie suo. z funda-
menta mōtiū. i. supboz cōburnet. **Hic**
ignis vt dicit **Alb.** sup **Prover. vii.** de
multere forti. vret interi⁹ aiam z exte-
rius corp⁹. Qui ignis in imēsuz ē cali-
dior n̄fo igne. **Hic** ignis vt in scđa pe-
na dicitū est calidissim⁹ ē. tenebrosus
simplr fm qd lucidus q̄si fumosus z
virtute diuina z nālts acutissimus. **Et**
Th. in. liij. dist. xliij. dicit Ignis inferni
corporeus ē. vt p̄bat **Greg.** liij. dialo-
go. z maxie actiuus ē. eiusdē qdē sp̄ci
cū n̄fo igne. h̄ h̄z p̄prietates nltas dif-
ferētes a n̄fo. Cū qz succēsione nō in-
diger. nec lignis nutrit. Cū qz de⁹ euz
regit. **Vñ Esa. xxx.** Flat⁹ dñi sic tor-
rens sulphure⁹ succēdēs eā. i. a deo ē
accēsus q̄ nām ei⁹ iſtituit nō ab hoie.
Ignis etiā ibi erit fortissime calidita-
tis. qz calor ei⁹ erit vndiqz cōgregat⁹
p̄t frig⁹ t̄re vndiqz sp̄m circūstās. hec

de **Th.** Quarta pena ē frig⁹ p̄ aq̄ā
De q̄ z p̄cedētī pena dī **Job. xliij.**
Trāsbūt ab aq̄s n̄tū ad calozē ni-
miū. **Et** in ps̄. Ignis sulphur z sp̄s
p̄cellaz ps̄ calicis eoz. **Et Th.** p̄t
tellectu hoz dicit vt p̄us dist. vii. **Dāna**
ti trāsbunt ex vehemētissimo calore
ad vehemētissimū frig⁹. sine h̄ q̄ i eis
sit aliqd refrigeriū. z qz eoz passio ab
exteriorib⁹ nō erit p̄ sp̄s sensibiles eo-
mō q̄ h̄. h̄ p̄ actiōes sp̄iales ip̄mēt for-
mas leſiuas. vñ sequit etiā sic in febi-
citatib⁹ stridor dentū. **De q̄ Luc. xliij.**
Et vt alb. vbi p̄us dicit. Frig⁹ int⁹ z eē
dānatos p̄seq̄t. Quia pena q̄ patien-
ter ab oib⁹s elemētōz fetulētis. **Vñ**
Th. vbi p̄us. **Sec̄** in inq̄t **Basil.** in
ultima mūdi purgatione fiet qdam se-
paratio in elemētis. vt qdquid est pu-
rum z nobile remaneat sup̄ius ad glo-
riā beatoz. qdquid fo ē iēbile z fetu-
lentū in infernū p̄ciat ad penā dāna-
toz. vt sic ois creatura dei ē b̄tis ma-
teria gaudiū. ita dānatis ex oib⁹s crea-
turis tormētū accēscat. fm illud
Sap. v. Pugnabit cū illo oib⁹s terra-
rū p̄ insensatos. hoc em̄ diuie iusticie
cōpetit. vt sic ab vno recedētes p̄ p̄m
in rebus materialib⁹ q̄ sūt multaz va-
ria finē suū p̄stauerūt. ita etiā materia
lter assilgant ex multis. **Sexto** p̄t
nient q̄ ad vñū multipl̄. **Fletu** p̄mo.
Vñ Luc. xliij. Ligat⁹ pedib⁹ zc. **Quis**
lis aut̄ fletus in dānatis cē possit. do-
cet **Alb.** sup eodē. In fletu inq̄t p̄mo
est cōstrictio cordis ex tristitia z sensu
pene. Scđz ē p̄strictio p̄niculoz cere-
bri p̄ueniēs ex cordis p̄strictiōe. qz p̄
niculi cerebri p̄telas neruos z venas
p̄curuāt ad cor. z cū cor extremiātes
suoꝝ v̄terioꝝ p̄strigat. tñc p̄bunt p̄-
niculi cerebri z alta mēbrā i q̄ p̄nicu-
ll neruoz vene diffundūt. Ex q̄ tertio se-
quit iordinata distractio figure z sit⁹
in facie. **Hec** ita sunt in fletu uicinali

Quartū aut nō videlz effusio lachry-
marū q̄ hic solū h̄z locuz. Et Tho. vbi
p̄n̄ sic dicit. In fleu corpali duo inue-
niunt. quoz vnu ē lachrymarū resolu-
tio. ⁊ q̄tū ad h̄ fler⁹ corpalis i dānatis
eē nō p̄t. qz post diē iudicij dēscende
motu p̄mi mobilis. nō erit aliq̄ gene-
ratio vel corruptio v̄l corpāl alteratio.
In lachrymarū aut generatōe oporet
illū humorē eē ḡnariōz q̄ p lachrymas
distillat. vñ q̄tū ad h̄ in dānatū corpāl
fler⁹ eē nō p̄t. Aliō qd̄ inuenit̄ in fle-
tu corpāl ē qd̄ā p̄motio ⁊ turbatio ca-
pitū ⁊ oculoꝝ. ⁊ q̄tū ad h̄ fler⁹ eē pote-
rit in dānatis post resurrectionē. Cor-
pora em̄ dānatoꝝ nō solū ab exteriori
affligent̄. s̄ etiā ab interiori. s̄m q̄ cor-
pus imutat̄ ad passiōz aie in bonū et
malū. ⁊ q̄tū ad h̄ fler⁹ carnis resurre-
ctionē indicat̄ r̄fidei delectationi cul-
pe q̄ fuit in aia ⁊ corpe. De cult̄ etiā pu-
nient̄ fumo. v̄l in sc̄da pena tactū ē de
obiecto q̄ corpa dānatoꝝ multū pu-
niet̄. qz turpia erūt colore. ⁊ turbatōe
factei. ⁊ stridore dentū. p̄nabunt etiā
lumine solis. lune. stellaz. diei ⁊ alioꝝ
Septio punient̄ auditu p clamores
punitoꝝ lachrymabilissimos. ⁊ blas-
phemias eoz. Vñ dicit Tho. ij. ij. q.
xij. Credibile ē q̄ post resurrectionē
in dānat̄ erit vocalis blasphemia. sic
in sanctis vocalis laus dei. ⁊ de interi-
ori blasphemia nulli dubium. Vñ de
vtraq̄ dicit Apoc. xvj. Estuauerunt ho-
mines estu magno. ⁊ blasphemauerunt
nomē dei tr̄is pr̄tē sup̄ has plagas
Et Tho. vbi p̄us idē ostendit. Ad rōnez
in q̄ blasphemie p̄ner delectatio diuie
bonitatz. Illi aut q̄ sūt i inferno recte-
dāt p̄uersā voluntatē auersā a dei iusti-
cia. in h̄ q̄ diligūt ea in q̄bus puniunt̄
⁊ vellēt eis v̄l si possent. ⁊ odiūt penas
q̄ p̄ h̄mōi peccis infligūt. Tal̄ igit̄ de-
lectatō diuie iusticie ē interior i eis blas-
phemia cordis. ex q̄ exterior blasphe-

mia seq̄ p̄t. Octauo puniūt gustu
q̄ ad p̄nacionē oim delectabilium. po-
tū ⁊ ciboz. Vñ Luc. xvj. Dives i in-
ferno ait. Mitte lazarū v̄l intringat ex-
tremū digiti sui in aquaz v̄l refrigeret
linguā meā. S̄ nemo habebit cū eo-
dē qd̄ desiderat. Ex q̄ s̄m Greg. elicit̄
q̄ in ill̄ mēbris peccatores in inferno p̄-
punitent̄ in q̄bus plus peccauerūt. v̄l
chorizates in pedib⁹. tagētes luxurio-
sa ibidē luxuriosi i genitalib⁹. ⁊c. No-
no puniūt i olfactu. verisimilius em̄ p̄-
tat̄ a doctorib⁹ v̄l tactū est in q̄nta pe-
na p̄m post iudiciū infern⁹ replēndū
est inūdicij. spurcijs. sterq̄linijs. et
ceteris penosis abominatōib⁹. q̄s p̄ctm̄
fecit ex elementis generari. Idcirco v̄l
hoies q̄ i hac vita florib⁹ elemētōū in
optimis effectib⁹ ⁊ fructib⁹ abusi fue-
rūt. vilissimis eozū delectatōib⁹ ⁊ sterq̄li-
nys punient̄. Quis igit̄ estimare pos-
sit. dicit Henr⁹ d̄ has. sup̄ Gen. abomia-
tiones infernaliū flāmarū sulphureū ac-
setozē eaz q̄ si extēret infernū corūperēt
totū elemētare globū. nō ḡnūc exibat
nec post. s̄ reflectit̄ ex toto p̄cano iser-
niz tre. Declarat illd̄ Alb. i de m̄liere
forti. allegās illd̄ Job. xvij. Putredin-
i dixi. p̄ me⁹ es. m̄f mea ⁊ sord̄ mea
v̄mib⁹. Non inq̄t fier setoz exhalatōe
allicul⁹ putredis. qz non putrescūt ibi
corpa. s̄ i q̄bilitas illa ibi p̄gregata di-
cit̄ putredoz p̄cture penaz vermes.
Vñ Sap. v. Pugnabit cū illo oib⁹ ter-
raz s̄ insensatos. i. quatoꝝ elemēta. fra-
ctādo. ignis vr̄do. aer obscurādo. et
aq̄ ifrigidādo. q̄cqd̄. n. i q̄bile ē i elemē-
tis infern⁹ degluriet. Decio punient̄ ta-
ctu ignis acerbissim⁹ a diuina iusticia
intra ⁊ ex medullas cremāte a demōi-
b⁹ torq̄ntib⁹ a dēnat̄ p̄p̄mētib⁹. v̄l ta-
ctum ē p̄m sc̄da pena. Vñ Chryso.
dicit de reparatōe lapsi ad dēdamatcū.
q̄ acerbitatez hui⁹ ignis nulla lingua
explicare valet. Undecio punient̄

per opposita dotib⁹ btōū. **C**orpa em
eoz erūt q̄drupl^r misera. **P**rio defor
mia. Est aut^m fm **T**ho. in .liij. dis. xliij
duplex deformitas. **V**na ex defectu
alicui⁹ mēbrū. z tal^r in nullo dānatoz
erit. vt nulli dubiū est. qz oēs integris
mēbris resurgēt. **A**lia ē deformitas ex
idebita p̄tū dispositōe i q̄lstatib⁹ q̄dē
vt febre vel podogra. z hmōi. nec talis
deformitas in dānatis erit. s̄ corpa eo
rū erūt sensib^lissimaz viuacia. qz nisl
sic tūc min⁹ sentirēt mala pene in iser
no. sic etiā si mutilati remanerent. qd
nō pcedit. **S**ūt igit^r deformes defecti
b⁹ ill^r q̄ ex nātib⁹ p̄ncipijs i hūano cor
pore nālter p̄sequūt. vt ē pōderositas
tarditas. passibilitas. z opacitas. palli
ditas z hmōi. **V**n. q. viij. diē. qz corpa
dānatoz erunt turpissima. **S**cdo igit^r
corpa dānatoz erunt passibilia valde.
Tū fm **T**ho. vbi pus. qz integ^r mēbrū
Tū qz carētia impceptibilib⁹ morbis.
Tū qz diuina iusticia reget in eis mām
ignis. **T**ū etiā qz nā eoz ē incorrupti
bil^r. **P**assibilia em erūt corpa eoz. sed
incorruptibilia. z spēs calorīs q̄ māli
ter sūt in igne recipient^r spūalif in dā
nato corpe. z sic ignis affilabit sibi ea.
nec tñ plumer ea. **P**rop̄ q̄ **A**poc. ix.
di. **I**n dieb⁹ ill^r q̄rēt hoies mortēz nō
inueniēt eā. z desiderabūt mortē. z stu
giet mors ab eis. **T**ertio erūt pōdero
sa z tarda. **S**z q̄rēt virū ne aliquid tā dā
nati isernū exire possint s̄ hoib⁹ appa
redo. **R**. fm **T**ho. i. liij. dis. xlv. **D**ā
nati exire p̄t p̄ria iserni receptacula.
fm dispositiōe dñie p̄uidēt^r aspe
ctib⁹ hoim apparere. nō tñ illō p̄t p̄
p̄ria liberrare. s̄ diuina p̄uidēt^r ad eru
ditiōnē hoim z terrore. **S**ist^r q̄ sūt in
purgatorio eadē rōe. z vt suffragia pe
tant. s̄ q̄ in celo sūt p̄t p̄ria libertate
glie. dānati tñ secū in isertā ferūt. **I**tez
ibidē addit. **Q**uis aut^m aie dānatoz
p̄ncipal^r affil^r vbi apparēt. nō tñ ex

pendū ē s̄ sp accidere. **A**liqñ. n. hmōi
appariōes sūt vt in dormiēdo vel in vi
gilādo opatōe bonoz spūuz vt maloz
ad instructōz vt deceptōz viuētū. **S**ic
etiā viuū hoies aliquid alijs apparēt est
multa dicit^r in somnijs. cū tñ p̄ter eos
nō eē p̄ntes. sicut **A**ug. p̄ mltā ex epla
probat li. de cura. p̄ mortis agenda.
Quarto dānati erūt grossi z nō subtil
les. z sic ones morbide in iserno posi
te q̄s mors depascet. **D**uodecima pe
na ē deformitas q̄ daz opposita auree
z aureol. **V**n qdā antiqu⁹ doctor sup
.liij. mouet hāc q̄ōnē. **C**ū rōne actiū
excellentiū debeat aureola ad decorē
corpis z aie. vtz etiā p̄ actib⁹ excellent
mal^r z turpib⁹ debeat ip̄s malis p̄ pe
na aliquid p̄ modū deformitatis z turpi
tudinis qd rūdeat aureole in bonis z
verit⁹ dicat luteola. **F**ideri pōt. qz sic
qdā caracteres siue qdā deformita
tes rūdeat i q̄busdā dēnatis respectu
aureolarū in bōis. **D**icit^r n. sine p̄m
opponit^r stuti. **E**t sic aurea hēt p̄p̄v
turē. ita lutea p̄pter viciū habebit. qd
statim non p̄ncipal^r opponit. **I**llavi
ciavbi nō solū vīt^r corrupit. s̄ etiā sta
tus cui debeat aureola. talia vicia de
merent luteolaz. **V**n vbi ḡfa in ip̄s
corruptozib⁹ virginiū. z sūt in ip̄s he
retic⁹ q̄ fidē corrupūt in alijs. et sūt in
his q̄ p̄ defensiōe sui erroz patiunt^r
mortē. **E**t ponūt ille deformitates nō
solū qz se aureol p̄uancēt male opan
do. s̄ qz etiā i alios peccauerūt q̄ntū in
se fuit eos videlz corrupendo. **V**n sic
boni habebūt in celo accūtale p̄mū.
ita ecōuerso mali aū iudiciū accūtale
demeritū. z post luteolaz. **D**e accūtal^r
demerito dicit **A**mb. qz pena **A**rrū nō
est adhuc finita. qz nescit q̄t p̄ eū rñt.
Tredecima pena ē perpetua societas
pessimoz oim demonū z hominū.
Sz dicitur. vtz ne in iserno sit
diferētis loz in situ fm maiore

Preceptum X Cap. III

penarū. z minoritates. Rñ. q sic. Dñ
Job. xiiij. In domo pñs mei māsio-
nes multe sunt. q̄ a sibi in inferno. Dñ
etia Thō. in. iij. dñ. xlv. Exñtes inq̄t
in inferno fm diuersitatē culpe diuer-
sam sortiat̄ z penar̄ etia fm q̄ grauio-
rib⁹ pctis irretiunt dñant̄ s̄z h̄ obscu-
riorēz pfundiorē locū obtinēt in infer-
no. vñ z supiores in q̄b⁹ minimū erat
de rōne culpe. supmū z min⁹ tenebro-
sum locū hñt oibus panēdis. h̄ ille.
Dubitāt sc̄do. vtrū eterna sapia in
locis penarū ifernalitū hoies siles hñc
in vicijis ad silia loca in inferno panē-
dos trāsmittat. Rñ. fm Greg. iij. dia-
logo. q sic. Dñ Mart. xij. Tūc. i. in
die iudicij dicit messorib⁹. Colligite
zizania z ligate ea i fasciculos ad cobu-
rendū. Super q̄ Grego. iij. dialogo.
Quid ē zizania in fasciculos ligare n̄
si cōpares pib⁹ in tormētis silib⁹. so-
ciare. vt supbos cū supbis. luxuriosos
cū luxuriosis. auaros cū auaris. falla-
ces cū fallacib⁹. infideles cū infideli-
bus zc. Cū q̄ siles i culpa ad tormēta
silia āgeli i locis penalib⁹ deputat. q̄ñ
zizaniōz fasciculos ad pburēdū ligat
hec ille. Et sic erūt tot ptiales i inferno
mansiones. q̄t pncipalia vicia mora-
lia. Nec obstat illd̄ Job. x. vbi dñ. In
inferno nullus ordo s̄ sempitern⁹ hor-
ro. inhabitat. qz fm Greg. ibidē intel-
ligit̄ de intētiōis directiōe z recta opa-
tione. q̄rū neurū ibi erit. Et tñ Sap.
vii. dñ. Sapia attingit a fine vsqz ad
finē fouit. z disponit oia suauiter. De
cūna q̄ra pena est p̄uatio sensatiōis
xpi fm hūanitatē. cui⁹ pulcritudo ē so-
la q̄ratina visus. cui⁹ vox sola q̄rat
auditiū odor olfactū. sapor gustū. z cō-
iunctio tactū. Dñ i q̄libet q̄itqz sensuū
dñant̄ tā interioz q̄ extorioz remane-
bit p̄petua s̄ris q̄dā nālls. qz i xpi hu-
manitate n̄e hūanitatē. eēntialis q̄dā
bitudo p̄sistit. Cū igit quinqz sensus

sunt q̄rū q̄libet hūanitate xpi p̄uabit.
z quāplex s̄ris. p̄ p̄ns i q̄ncqz potētijs
sensuū erūt decē ptiales pene s̄b h̄ mē-
bro pncipali cōphēse. Et erūt p̄dicte
pene tāto q̄dāmō grauiores. q̄nto xpi
humanitas om̄ia sensibilia excedit in
amenitate. Capitulum. iij.

Quo ad secundū pncipale de
interiozibus penis dñatorū
notandū q̄ q̄ncqz pncipales pe-
nas dñant̄ habebūt. z iam p̄rim hñt
q̄ sunt. Primo oim q̄ncqz interioz sen-
suū punitio. q̄bus delectabilia s̄bra-
hunt z tristia p̄ntabunt q̄ ad p̄cupiscē-
bile. Sc̄do q̄ ad trāscibile erit odit̄ z
z detestatio. Tertio intellect⁹ obceca-
tio. Quarto v̄mis p̄scētie remotio. Quinto
pcti z interioris blasphemie
cōtinuatio. Prima pena interioz erit
in q̄ncqz interiozib⁹ sensib⁹ q̄ sunt. sen-
sus cōis. imaginaria. fantasia. estima-
tura. z memoria sensitua. Nā p̄ocu-
los ingredient̄ ad sensuz cōem ea q̄ di-
cta sūt i pena sepra. z sic p̄ auditū q̄ i se-
ptima dicta sūt. z sic d̄ alijs sensib⁹. z
cōgregabunt̄ i sensu cōi eū marie cru-
ciat̄ia. Ad imaginariā q̄ h̄ infecta sūt
pulcritudie mulierū. veniēt amarissī-
me eedē imagines z p̄nie. vt dicat. vñ
nā vidisset p̄ māltere serpētē. vñ nā p̄
ebrietate gustasset cinerē. p̄ cātilentis
audisset f̄monēz sic d̄ alijs. Ad fan-
tasiā veniēt horribiles visōes. Ad estē-
maturā indicibiles timores. puta cūz
viderit aliquēz torq̄ri p̄ demonē. statim
timebit sibi affutur̄ eundē dolorē. sic
fit circa rotādos successiue. mēoria sen-
situa cogitabit de mal̄ male. z d̄ cele-
stib⁹ ifernalit̄. Nec oia pbant̄ p̄ dictū
Thō. i. iij. dñ. vñ. dñcēt. Sic p̄p̄ p̄fe-
ctā b̄ritudinē sc̄toz n̄sibil erit i eis q̄ n̄
sūt gaudij m̄a. ita n̄sibil erit i dñant̄ q̄d
nō sūt eis m̄arca tristitie. nec aliqd̄ q̄d
ad tristitiaz p̄tinere possit deerit vt sit
eoz miseria cōsumata. Sc̄da pena

quā de rebus speculabilib⁹ habuerūt
 impetrā eēz amississe sūmā ei⁹ pfectio
 nē quā poterāt adipisci. Deniq⁹ etiaz
 ea q̄ hic agunt ostēdent eis q̄ ad ea q̄
 in eis tristitia augere p̄t. Nec dānati
 penis acerbissimis torti abstrahent si
 cur hic sit a p̄sideratōe tristabiliz. qz
 in futuro nō abstrahet aia a corpe sic
 hic sit. s̄ quātūcūq⁹ corpus affligetur
 tū aia sp̄ cōsiderabit lucidissime illa q̄
 p̄t eē ei cā meroris nec oblitio eē po
 terit ex quantacūq⁹ diuturnitate t̄pis
 post iudiciū. s̄ ille. Sedo tenebris q̄
 sunt puatio celestis visōis affligētur.
 P̄n s̄m Tho. vbi pus. dif. vlt. z idēz
 habet ibi l̄ra a brō Gregl. Dammati
 aū diē iudicij videbūt bonos in gl̄ia.
 P̄n Luc. xvj. Divēs vidit Lazarū in
 sinu Abrae. nō h̄ mō q̄ gl̄iaz eoz q̄lis
 sit cogitāt. s̄ solūmō cogitēt eos esse
 in gl̄ia q̄dā inestimabili. z ex h̄ turba
 bunt. tū p̄t invidia dolētes de bono
 rū felicitate. tū p̄t hoc q̄ ip̄i gl̄iam ta
 lē amiserūt. P̄n di Sap. v. de impijs.
 Vidētes turbabūt timore horribili.
 s̄ post diē iudicij oīnovissōe brōz pri
 nabunt. Nec tū ex h̄ eoz pena minu
 et̄ s̄ augebit. qz in memoria habebūt
 gl̄iaz brōz quā i iudicio v̄l aū iudiciū
 viderūt. z h̄ ē eis in tormētū. s̄ v̄teri⁹
 affligēt in h̄ q̄ videbūt se indignos re
 putari. et̄ā videre gl̄iaz quā sc̄i merēt̄
 h̄ie. s̄ ille. Tertio affligēt tenebris cir
 ca diuinā noticiā. Queritur igit̄. an
 dammati cogitabūt aliqd̄ de deo. R̄n.
 Tho. vbi. s̄. q̄ sic. S̄z nōn duz inq̄t q̄
 de⁹ p̄t dupl̄ p̄siderari. Uno mō s̄m
 se. z s̄m illud qd̄ ē p̄riū ei. s̄. eē totius
 bonitatis p̄ncipiū. z sic nullo mō p̄si
 derari p̄t sine delectatōe. P̄n sic nul
 lo mō a dānat cogitabit. Alio mō s̄m
 aliqd̄ qd̄ ē ei q̄si acēntale in effectibus
 suis. v̄tore punire v̄l aliqd̄ h̄mōi. z s̄z
 hoc cōsideratio de deo p̄t tristitiam
 inducere. Et hoc mō dānari de deo

cogitabūt. Ip̄i. n. deū odio habent. et
 de eo nō cogitabūt nisi rōe punitiōis
 z p̄hibitiōis ei⁹ qd̄ male eoz volūtatē
 cōsonat. P̄n nō cōsiderabunt eū nisi
 v̄t punitōrē z p̄hibitorē. Quarta pe
 na damnatōz interior ē cōtinua pec
 catōz multipliatō z perpetua in odio
 dei. primi. demonū. sanctorū z angē
 rum. z in blasphemā cōtinuatō. de
 q̄bus dicitū ē. z sic s̄ deū p̄petue puer
 sam volūtatē habebūt. nō tū p̄prie de
 merent̄ p̄prie loquēdo. qz in termino
 nō in via sunt. vbi solū ē meritū p̄prie
 z demeritū. P̄n Tho. vbi pus. Non
 p̄pter h̄ dānati excusant a demerito.
 qz necessitatē peccādi h̄nt. s̄ qz ad sū
 mū puenerunt maloz. Demones tū
 aū iudiciū peccāt z demerēt alios ad
 p̄ctā trabētes. s̄ ap̄ dānatōz hoīm offi
 ciū nō p̄tinet alios ad dānationē pra
 here. sic p̄tinet ad officiū demonū. rōe
 cui⁹ demerent̄ q̄ntū ad secūdarā pe
 niā. hec ille. Quarta pena dānatōz in
 terior sūt vermes p̄cie. P̄n Esa. vlt.
 Ignis eoz nō exstinguet. z vermis eo
 rū nō moriet̄. Sup̄ q̄ Aug⁹. de ci. del
 li. xvj. plures expositiōes recitās con
 cludit. In penis inq̄t maloz inextrin
 guibil̄ ignis z imantissim⁹ vermis. aliq̄
 p̄prie ad corp⁹ ignē exposuerūt. tropi
 ce v̄o ad aiam vermē qd̄ eē p̄babili⁹ v̄t
 det. P̄n s̄m Tho. vbi pus. dif. vlt. et
 bona. ip̄a trāslatio vermis ad dolore
 sp̄iale manifestat in q̄b⁹ z quō sit ver
 mis si attēdat rō trāsserēdi. In verme
 em̄ materiali cōsiderat̄ origo z inordi
 natio. origo inq̄t ex putrefactōe. z mor
 det illud ex q̄ origo. Sic in sp̄iali dolo
 re nō ql̄iber dolor ē vermis. s̄ q̄ nascit̄
 ex putrefactōe p̄cti. Si tunc p̄ctū d̄
 putridū quā aia in eo redescit finaliter
 Rursus oportet q̄ sit i dolore remor
 sio. h̄ aut̄ ē ex cōcursu duoz sibi inui
 cem obulantiū z resistentiū. Ista duo
 mouētia sunt in homīe volūtas nālis

et deliberatissima. ista cōcurrūt p̄ consci-
entia dicitantē aliqd factū eē in debitu
Et tūc obuiant qñ volūtas nālis dere-
stat in debitu z deliberatiue voluntati
placet. Tūc aut resistunt qñ vtraq; in
suo actu vigent. Ex his p̄tz cur in qui-
bus dā vīdētibus sit vermis cōscientie
modicus aut magnus. In damnatis
etiā patz sicut q; ibi erit peccati putrefa-
ctio ex hoc q; peccatū finaliter remansit
in aia eoz. Ibi erit cōcurus p̄pter pec-
catoz ap̄tissimā visionē. Ibi erit obui-
atio p̄pter voluntatis deliberatiue ob-
stinationē perpetuam. z sinderisis re-
murmurationē. Ibi erit resistentia. qz
ipsa delectatio peccati erit ablata p̄ pene
acerbitatē. z ex hoc ipsi sinderisis for-
tificata actio. z ex h̄ vermīs mirabilis
rodēs z puniēs. v̄ba sunt Bonauentū.
Est aut̄ d̄tuplex vermis s̄m omnes
doctores. Prim⁹ de peccato cōmissio a se.
nō qz peccatū. s̄ qz causa demeritoria re-
spectu pene damni. Secundus vermis
est s̄m s̄co. tristitia de obstinatione
sua in peccato que ē p̄natio boni hone-
sti siue gr̄e per culpā. vel saltez tristat
de peccato qd̄ cōmissū in vita sua in q̄ nūc
sine remissioe dimissus ēz derelictus
nō quidē tristat de hoc vel de hoc s̄m
se. qz talis est p̄natio boni moralis.
s̄ qz demeritum respectu pene damni
Tertius vermis ē s̄m Alb. sup̄missas
de bono a seipso omisso qd̄ si fecisset
minora mala sustineret. Et s̄m Alb.
ibidē. Si tres vermes nūq; perpetue
crescēt nec decrescent. qz sunt de p̄ri-
toz de necessario. Quart⁹ vermis est
s̄m eundē de malo cuius ipse potuit
esse causat fieret in alio. z ille vermis
crescēt mitigabit. Si em̄ p̄ malū suū
causa est mali in alio. toties crescēt ver-
mis quoties crescēt dilatāt malū il-
lud in alios q̄s inuoluit. Et hoc sen-
su dicit Amb. q; ignorat pena Arrii.
qz nescit q̄ errore ei⁹ sint subuertēdi.

Si autē cā sultvt bonū fieret toties de-
crescēt vermis quoties bonū illō mul-
tiplicabit. s̄ Alb. Quintus vermis vt
dicit Tho. vbi plus est corporalis qd̄am
modo. Pōt mōt etiaz dici q; p̄ vermē
spūalē caro affligetur. s̄m q; passioes
anime redundāt in corpus. z h̄c. z in
futuro. Vñ Eccl. vij. Vindicta car-
nis impū ignis z vermis.

Capitulum. iij.

Tertio p̄ncipali videlz de pe-
na damnatoz respectu sup̄ioz
Notādū. q; talis in genere tri-
plex ē. Prima est substractio celestis so-
laciū hoim beatoz z angeloz. z alliga-
tio ad carcerē inferni in societate pec-
catoz z demonū. Secda ē p̄natio triuz
doru aie. z adeptio ipsius oppositiois.
Tertia est certitudo de interminabil-
tate oim p̄saratū penaz. z de redēpi-
one despatio. Prima in quā pena est se-
ptplex. Prima ē q; palatio amenissi-
mi celi p̄nabunt. qd̄ ē patria oi rōnali
creature desiderabilissima. Sic centrū
terre quib⁹. ita aie centrū ē celū. Secda
est q; infernali loco igneo p̄petue con-
tēplando alligabūt. Vñ Matth. xxv.
Ite maledicti in ignē eternuz. Tertia
est p̄natio nālis societatis ad beatos
hoies a qbus tot gaudia deberēt reci-
pere q̄t sūt beati homies. Quarta est
ademptio societatis damnatoz hoim
de qbus tāto plures tristitias recipiēt
quāto plures damnati existūt. Quinta
est p̄natio societatis angelice natu-
re. q; propinqua est n̄e aie. de quoz
angeloz societate gaudere possent. sic
de hoim societate. Sexta est introit⁹
ad societate demonū infinitoz qd̄am
modo. a quibus etiaz tot mala recipi-
ent. quot sunt deformissimi demones
Septima ē societatis pessimi demonis
et turpissimi luciferi. Que omnia iro-
tātur ibi in verbis xp̄i. Qui parat⁹ est
diabolo. et angelis eius. **Secunda**

pena est puatio trium dotū anime. et adeptio oppositorū ei⁹. **A**ia em̄ bñōū habebit p̄mōvisionē dei clarā. q̄ deco- rat intellect⁹ in mun⁹ fidei hic habite. **S**cōdō cōprehēsiōnē dei q̄ pficiet me- moria in munus sp̄s. **T**ertio fructūz dei delectabilissimā q̄ quietabit volū- tas in mun⁹ charitatē. **V**icē docet **T**ho. in. iij. dist. xli. **S**ic aia dānati q̄nq; pe- nas eduerso habebit q̄ru; q̄libet qd̄ ammō in infinitū excedet oēs p̄noia- tas penas gehēne. **V**i dicit **C**hryso. de repatōe lapsi. **S**ic creator excedit cre- aturā. qz obiecta triū dotū sunt in in- finitū. verū. ens z bonum. q̄ opposita sunt. falsissimū. miserrimū z pessimū. **S**ic igit de⁹ delectabilissimū z sumuz bonū obiectū ē bñs. itaz diabolus sez sathan ē summū z terribilissimū obiectum dānatis. **C**ui⁹ em̄ obiectū ē opti- mū. ei⁹ oppositū ē pessimū. **P**ria igit pena ē puatio visūz bñifice z oim̄ ibi scibiliū q̄ vidisset si nō in mortali defū- eius cēt. **R**ōe hui⁹ puatiōis intellect⁹ perpetuā sitim nālem patiet aia dāna- ta. qz sicut p̄m. i. mecha. **D**is hō nālit scire d̄siderat. **E**t p̄t̄ p̄m̄etator **T**uer- rois exponit. nō quietat intellect⁹ nisi sūmū vez fuerit adept⁹. **H**ac sitī aia nō corp⁹ diuisis in inferno sitiebat. cuz ait. **M**itte lazay vt intingat extremuz digiti zc. **S**cōda pena correspons dēs in gratitudinē fidei ēvisio perpetua oim̄ deimonū z aiaz turpissimarū. p̄sertim pessimi demonis. **D**e q̄ **D**ant. xxv. **Q**ui patus est diabolo z angel⁹ ei⁹. **E**t sic punit intellect⁹ acerbissime. **Q**ua- lis aut sit pessimi demōis facies. hāc describit **J**ob. xij. sub s̄stūdine dicēs **S**ternutatio ei⁹ splēdor ignis. z ocli ei⁹ sic palpebre diluclii. de ore eius lā- pades p̄cedūt. sicut rede ignis accēse. **D**e narib⁹ ei⁹ p̄cedit fumus sicut olle succēse atq; feruētis. anhelitus ei⁹ p̄- nas ardere faciet flamma de eius ore

egredif. in collo ei⁹ morabit formido. z facie ei⁹ p̄cedit egestas. **S**up quo **A**lb. vbi. s. **S**ternutatio diaboli ē p̄f- simus conatus malignādī. **S**plēdor ignis dicit nō a claritate. s̄ a terribilitate crematiōe. **O**cli ei⁹ tremebūdi. vbi intelligit furia demōis sicut i tra- ctis. **D**s aut q̄ loq̄t ad aiam emittit lā- pades. qz incēdit aias. z cogitatōes in malū. **D**e narib⁹ eius. i. a capite. vnde p̄cedere d̄ discretio. p̄cedit fumus de mētis p̄cupiscētiaz furor irrationis **H**abit⁹ inq; volūtatis p̄nas ardere facit. i. impios igne infernali succēso **C**ollū ei⁹ est ceruicosa supbia ipsi⁹. in qua est formido. qz plus aude supba temeritas q̄ possit explere. **E**t egestas ois boni p̄cedet facie ei⁹. **T**ertia pena est puatio sūme p̄fectōis diuie z etiaz amicitie quaz tñ omnis aia desiderat nāliter qz a deo p̄mo p̄cessit. **V**nde .j. **E**th. **D**ia bonū appetit. q̄ optimū maxie. **E**t .j. confes. **A**ug. **F**ecisti nos domie ad te. z inquietū est cor nostrū donec req̄scat in te. **E**rūt em̄ in sum- ma distātia a celo. beatisz deo. quozū adeptiōnē nūq; habebūt. **Q**uarta pe- na ē adeptio sūme miserie. **I**ntus z ex- tra. sup̄iaz infra. a dextris z a sinistris antez retro. **V**t sicut diligētibus deū oia in bonū cooperabunt. **I**ra deum odientibus oia cooperent in malum corfidēs sp̄s. quam in creaturas deo postergato postuerunt. z sic memoria dānatorū erit miserrima. **Q**uinta pena loco fructūz delectabil⁹ beatorū erit in damnatis mistictaz dolor oia p̄fata d̄s. **T**ertia p̄ncipal⁹ pena cōplens oem̄ miseriā est certitudo de p̄petua te penay oim̄ supradictay xpo dicere **I**te in ignē eternum. **E**t in symbolo. **Q**uozū mala egerūt ibūt in ignē eter- nū. **E**t hec est fides catholica. quā nisi q̄sq; integre firmif z inuolabiliter cre- diderit saluus esse nō poterit. **E**t sicut

fm Aug. nō esset pfecte quis beatus
deū clare vidensz eo fruens nisi esset
pe perpetuitate istoz certus. Sic suo
mō etiaz certitudo de nulla redēpitōe
cōplet miserā damnatoz. Et pōt dici
tristitia absorptiua fm Sco. sup. iij.
carētia beatitudinis qz eius desiderū
maxie specialit inest nature sibi sine
freno iusticie derelictē. eiusdē em bea-
titudinis perpetua carētia pcepta cō-
Dristat totū absorbēdo. h ille. **D**ubita-
ta circa pmissa. virū consideratio pe-
nay inferni plus moueat ad dimitte-
dū pctāz seruāda mandata q̄ psidera-
tio gaudioz celli. hū. fm mgrm Hen-
ricū de bassia. sup. Gen. distinguēdo.
Sūt em tria genera hoim. Quidam
carnalesz mūdani. Alij sunt sensua-
lesz impfecti. Tertij vō sunt spūales
z pfecti. De p̄m̄s ergo dicēdū q̄ mū-
danosz carnales fidē habentes plus
mouēt pene inferni q̄ gaudia celli. qz
.i. Cor. ij. Nialis hō nō sapit ea q̄ dei
sunt. imo talibz gustū insectū hūitibus
spūalia desipit v̄sqz ad nauseam. P̄m̄-
mos etiaz plus mouet cōminatio pre-
sentis seculi q̄ futuri. quia pene p̄ntis
seculi sunt cōiter p̄ xp̄tentiā note. s̄nt
et bona puata sunt anide amara. De
secūdis dicēdū q̄ pmissio bonozū tē-
poralū plus mouet impfectos q̄ p-
missio celestūz spūalium. **D**obcām
in veteri testamēto vbi nullus celū in-
trauit q̄ lex suspēcta fuit. deus p̄m̄s
sit spūalis. z cōminat⁹ est penas graues
trāsgressoribus. h̄ in nouo testamēto
p̄trariū xps fecit. laudādo paup̄tatē.
z neminē occidēdo. qz lex est charita-
tis pfecte. Tū sicut fm Aug. in veteri
testamēto pauci erāt pfecti. z p̄ tante
ad nouū testamētū p̄tinebāt q̄ eius le-
gem in paup̄tate seruauerūt. Ita ho-
die in nouo testamēto multī sunt ad
vetus testamētū p̄tinentes moribz. q̄s
plus moueret ad dei seruāda mandata

promissio presentū temporalū q̄ fu-
turoz. z s̄nt cōminatio penay ciuiliū
Dz hec xps nec dare hic nec p̄mitte-
re voluit. qz ob talē respectūz mādata
implere. nō eēt salutare multūz. h̄ tūc
est salubre q̄n ob dei bonitatē p̄ncipa-
liter p̄cepta fruamus. **D**e tertijs dicen-
dū. q̄v̄ plurimū salubrius mouet iu-
stosz p̄fectos meditatio gaudioz celli
q̄ meditatio penay inferni. licet vira-
q̄ salubriter moueāt. **P**rimū p̄z quia
cōsideratio b̄nficioz excellētū z p̄nci-
paliū est efficacior in causando amo-
rē dei intuitū sue bonitatis p̄ncipe q̄
sit cōsideratio b̄nficioz min⁹ p̄ncipali-
um. **S**ecūdū p̄z. qz p̄replatio penay
inferni facit bonosz iustos ferri i deū
p̄ dilectionē inq̄tus sūme iust⁹ est. sic
meditatio gaudioz celli facit ip̄m ama-
ri inq̄tū sūme plus ē liberalis z bon⁹
Dicit aut notāter v̄ plurimū. qz p̄side-
ratio penay pōt etiā haberi cū mori
no maxie dei bonitatis. Ip̄se em tāq̄
p̄ssimus pater maxime nos diligēs
penas inferni idcirco instituit v̄ ab eo
p̄fugi ip̄s inspectis v̄ndiqz male su-
scepti ad eū redeam⁹. Et sic h̄nt pene
inferni rōnez maximī b̄nficij. z p̄ p̄ns
charitatiue mouere ad deū.

Capitulū. v.

Dextremo de p̄mo seruantiū
decalogū. tertius tractat⁹ erit.
videlz de gaudijs future beati-
tudinis. De quibus tria etiam sunt vi-
denda. **P**rimo de gaudijs exteriori-
bus quinqz sensuum. **S**ecundo de in-
terioribus. **T**ertio de superioribus. ex-
teriora sunt i genere quattuor celim.
scz celli collocatio. mūdi renouatio.
q̄nqz sensuū actuario. votū q̄tuor cor-
poris. z trium aie collario. aureolarū z
fructuū datio. beatorū associatio z xpi
hūanitatē sensatio. **P**rimus ē celli
collocatio. Est aut celū in q̄ collocant
beati fm doctores in. ij. dist. ij. dicunt

empireū ob sui luminositatē non ob
calore ē capacitatis q̄dā mō infinite. ē
z vniforme immobile z incorruptibile in
tra se splēdidissimū. ad ex̄ n̄ radiatū
ad n̄m v̄sum. licet fm̄ Tho. in sūma
in ista inferora nobilissime insinat.
Dubitat. virū diuerse māiones sint
in celo empireo. An̄. Tho. i. liij. di.
xliij. q̄ sic. Vbi tria fm̄ eū notāda sūt
Pr̄o q̄ diuerfi sunt ḡdus i b̄tis q̄ ad
eorū b̄itudines. Sc̄do q̄ ad māiones
Tertio penes q̄d attrēdant iste differē
tie. Pr̄o sunt ḡdus b̄itudinis in bea
tis nō q̄ ab obiectū. s̄ q̄ ad opationez.
Beatitudo eū p̄sistit fm̄ p̄m. x. et̄b.
in d̄nob. Pr̄mo in nobilissima opa
tione. sc̄z in vidēdo d̄llgēdo z fruēdo
deū clare. z vn̄ clarus alio ista h̄z. Et
sic b̄itudo h̄z gradus. Cui rō ē. quia
p̄mū debet cor̄spōdere merito. sed
vnus plus q̄ alius h̄c meruit. Vn̄. j.
Cox. xv. Stella differt a stella in clari
tate. sit erit z resurrectio mortuoz. Se
cūdo p̄sistit in obiecto nobilissimo. i.
deo. Et sic b̄itudo nō h̄z ḡdus. q̄ de
est vn̄ q̄ ab oib̄ videt. Vn̄. Matth.
.xx. di. q̄ oīs acceperūt singulos de
narios. Sc̄do notādū fm̄ eundē ibi
dem. q̄ sūt etiā grad⁹ in celo q̄ ad mā
siones aīez corp̄s. vt docet autoritas
Job. xliij. In domo p̄tis mei mansio
nes multe sunt. Et rō. q̄ in q̄libet ciui
tate z q̄libet palatio b̄n̄ ordinatis est
mansio n̄ d̄llinctio. s̄ celū ē ordinatī
sima ciuitas. fm̄ q̄ Apoc. xxi. di. Pr̄
mo ostēdet fm̄ Tho. mansio aīe. sc̄do
corp̄s. Pro intellectu p̄m̄ norandū.
q̄ sicut māio in corp̄alib⁹ ē loc⁹ cor
poralis in q̄ d̄ete q̄a habitat post mo
tū. Sic in sp̄ualib⁹ post h̄c q̄a mot
b⁹ d̄rūū laborauit tādē i loco suo vi
delicet deo q̄esceat dulcissime velut in
domo p̄p̄ia. d̄cere b̄r̄ Aug. j. p̄el. Fe
cisti nos d̄ne ad te. z in q̄erū ē cor n̄m
donec requiescat in te. Et. Matth. xi.

x̄ ps̄ alt. Venite ad me oēs q̄ laborat̄
z onerati estis. z ego reficiā vos. Vn̄
affectio vltimi finis appetitū mor
n̄i d̄ māio. z iō diuerfi mōi assequē
di finē vltimū d̄cunt diuerse māsiones
z tū cū de⁹ adept⁹ est. vnica ē oīm mā
sio z dom⁹ et vnitas dom⁹ respōdeat
vnitati b̄itudinis q̄ ē ex pre obiecti. z
pluralites māsionū respōdeat differē
tie. q̄ est in b̄itudine ex pre b̄roz. Sic
etiā videm⁹ in rebus n̄alibus q̄ idē ē
locus sursum oīm leuū ad quē rēdūt
s̄ vnū quodq̄ p̄tingit p̄p̄inquit⁹ fm̄ qd
est leuū. Et ita h̄nt diuerfas māsiones
fm̄ differētiās leuitatis. z hec q̄dē di
cta sūt de loco sp̄ualī aīe. S̄z d̄ loco
corp̄s d̄c̄ Tho. in. liij. di. xliij. Loc⁹
cōgruus vnicaīz corp̄i ḡlōsio depu
tatus fm̄ gradū sive dignitatis p̄inet
ad p̄mū accidētale. non tū opouet q̄
diminuat aliquid de p̄mo quātūcūq̄ ē
extra illū locū. q̄ ille loc⁹ nō p̄inet ad
p̄mū s̄z q̄ actu p̄iet corp⁹ locatū cū
nihil insinat in corp⁹ ḡlōsioz. s̄ magis
recipiat splēdorē de ipso fm̄ q̄ debet⁹
est p̄ merito. vn̄ gaudūz de tali loco
mayet etiā ei q̄ ē ex locū illū. s̄ Tho.
Tertio notandū q̄ q̄ ad p̄mū eēn
tiale ille simplr i celo d̄o p̄p̄inquire ha
betit māsionē q̄ h̄ pl⁹ h̄nt d̄ charitate
Cui rō ē s̄z Tho. ibidē. q̄z tota rō me
rēdi actu aliq̄ z p̄ncipiū merēdi ē cha
ritas. Et iō fm̄ ei⁹ diuerfitatē p̄m̄a d̄
stinguent. Quis etiā ex ipso ḡne actus
possit aliq̄s ḡdus i merēdo p̄siderari.
nō qdē respectu p̄m̄i essentialis qd ē
gaudiū d̄ deo. s̄ respectu alicui⁹ p̄m̄i
accidētalis. quod ē gaudiū de aliquo
bono creato. Vn̄ q̄ h̄c plus habet de
charitate. i. illius cor̄ anime z oculi aīe
in patria erunt aptiores ad recipiēdū
maiorē habitū ian̄ in s̄ glōrie. z q̄ cla
ritus videt. plus diligit. z q̄ plus di
liget plus gaudebit. et deo propin
quior erit. hec d̄ Tho. in summis. Ex

quib⁹ p^o p^o q^o maritata p^o p^o q^o
deo i p^ota p^ogent z simpl^r mat^o gau
diu habebit q^o virgo mioris charitat^r
Difficile t^o est maritara mator^e chari
tate hie q^o v^ogin^e. q^o fin aplm. j. Coz.
vij. mulier cogitet ea q^o viri sunt. **D**n
alibi d^r. De v^oginib⁹ p^oceptu dⁿi n^o ha
beo. p^osilu aut do. Patet scdo q^o in do
mo celi empirret corpalif^o v^o plus ap
propinq^r h^uanitati x^pi f^oz q^o plus me
ruit hic. vt pbabile videt. Et si p^oinq^r
tati aie ad deuz corruder p^oinq^rtas ad
x^pi h^uanitate. t^oic maritata etia sic p^o
plus h^uanitati x^pi appropinq^rre q^o te
pida virgo. **D**n x^ps **M**arte magda
lene familiarior fuit. Patet tertio q^o
aliquo alio respectu v^ogin^e sunt pro
p^oinq^rssime quo ad accid^rale p^omiu.
videlicet aureola. de q^o videbit de au
reolis postea. q^o Apo. xiiij. Sequun
tur agn^o quocunq^o lerit. Deinde vidue
z postea p^ongate. z demu ali^o c^ontinen
tes. z postremo pueri. Pro illo videt
facere q^o x^ps in cena **J**ohant^r p^oinq^r
re sibi z familiarior^e in sessione ondit
Et **P**etro x^pi vicario. **S**ecundu p^o
cipale extrinsecu gaudij est mudi vi
sibilis purgatio z innuatio. De quo
notat **T**ho. in. iij. dif. xlvij. vbi causaz
purgatiois mudi inferioris assignat sic
q^o mudi aliq^o mo p^o homin^e fact^o
est. oportet q^o q^o h^o glorificat fm cor
pus. etiaz elem^eta hul^o mudi oportet
q^o ad statu melior^e mutent^r. vt sic loc^o
sit p^ouentior^e aspectus delectabilior
Sed hoc aut q^o gloria corpis h^o p^oseq^r
oportet p^ous remoueri ea q^o glorie op
ponunt. q^o sunt duo sez corruptio z in
fectio culpe. q^o vt d^r. j. Coz. xv. corru
ptio in corruptela n^o possidebit. z a ci
uitate glie o^es imudi forserunt. Apo.
vij. Et similiter. oportet mudi a p^ois
dispositioib⁹ a^oq^o in nonitate glie ad
ducant. p^oportionari et q^o d^r hoie dictu
est. Quis aut res corpalls subiectuz

infectiois culpe e^o n^o possit. t^oic ex cul
pa q^oda incog^rntas in reb⁹ corporeis
relinqt ad h^o q^o spualib⁹ dedicent. **D**o
videm⁹ q^o loca i qb⁹ aliq^o crimia sur co
missa n^o deputant ad aliq^o sacra i eis
exerceda nisi purgatioe q^oda p^o missa.
Et fm h^o ex p^octis hoim quada inido
neitate ad glie susceptioe ps mudi re
cipit q^o i vsuz n^ofm cedit. v^o quatu z d^r
mudatioe indiget. Et s^ol^r circa mediu
locum p^oter elem^etoz c^otact^u multe
sunt corruptioes z generatioes z alte
rationes q^o puritati eoz^u derogat. z so
ab h^ois oportet elem^eta purgari. Sed
diceret p^o q^o purgabit. **R**n. fm Aug.
x. de ciui. dei. z habet in glo. j. Coz.
vij. **F**igura hul^o mudi p^oerit. d^r glo
Pulcritudo huius mudi. mudanoz
ignu^o coflagratioe peribit. **S**ed decla
rat **T**ho. vbi p^ous d^rces. Illa m^odi pur
gatio vt d^rct^u e^o remouebit a mudo in
fectioe ex culpa relicta z ipuritate co
mixtionis. z erit dispositio ad glie p^ofe
ctioe. Et so q^ontu ad hec tria conenit
tissime fiet p^o igne. **P**ro q^o cu ignis
sit nobilissimu elem^etoz habet nales
pprietates siles pprietatib⁹ glie. vt ma
xime p^oz d^r luce. Scdo q^o ignis n^o ita
recipit comixtioe extranei p^off^o effica
ciam virtutis actiue sicut alia elem^e
ta. **T**ertio quia spera ignis remota est
a nostra habitatio e. neq^o ita comunis
est nobis vsus ignis sicut terre. aq^ue
aeris. v^o n^o ita inficit. z p^off^o h^oz ma
gn^o efficacis ad purgandu z ad idem
subtiliadu. Etia circa sine mudi regna
bit viciu cupiditatis. mudo ia q^oli se
nescete. q^o vt d^r **M**arth. xiiij. **T**uc re
frigescet charitas mltoz. **D**n tuc etia
purgatio p^ouenteter fiet p^o igne. **S**z d^r
ceres. vsq^o q^o ignis attinget. **R**n. fm q^o
d^rctur. ij. **D**el. iij. t^oic ascendet iudicij
ignis quatu z aq^o diluuij sez q^ondeci cu
bitis sup o^es motes. **P**er igne em po
terut p^osumi ipuritates elem^etoz q^o ex

eorum committitur. pueniunt. hinc autem in puritates precipue sunt circa terras vsq; ad mediam aeris intersticiu. vñ vsq; ad illud spaciū ignis vltie pflagratōis elementa purgabit. Tm etiā aq; diluuij ascēderūt. qd; pbabiliter estimari pōt ex altitudine montū q̄s determinata mēsurā trāscēderūt. Sz dicereā q̄r lo ea purgatōe indigēt. Rñ. Infernū nō purgabit. qz totū qd; ē fedū in elementis p ignē ad locū dānatorū pgregabit vñ ad infernū purgānēta adducēt. Celū vō purgatōe nō indiget. qz licet diaboli ibi peccauerūt. tñ cū stati diaboli inde eieci fuerūt nō fuit loc⁹ peccādi. Eadē rōne nec paradysus. nec sye. Gre ignis. nec supior regio aeris. Sz diceres q̄ ordine erit purgatio p ignē iudicāduētus. Rñ. fm eūdē ibidem Prio pflagratio ignis q̄ mundū purgabit iudicē pcedet. Vñ ps. Ignis at ipm pcedet. Secdo vt dicit. xlviij. q̄rit p totū. tā bonorū q̄ malorū hoim corpora tūc vtiētū incinerabit. h̄ differēt qz in mortali p̄tine manētes penose cremabunt. in venalib⁹ exites purgabunt penose vt illi. h̄ mūdī resoluent sine dolore. Tertio oim tā malorū q̄ bonorū resurrectio mortuorū fiet. z resurrectio bonorū z eorū corporū glificatio sil erit. Vñ. j. Coz. xv. Seminaf in s̄ḡb illitate. z resurget i glia. Sil autē cū corpora gliosa sanctorū glificabunt. etiā tota creatura sito mō renouabit. vt pz Ro. viij. Ipa creatura liberabit a fuitate corruptōis i libertatē glie filiorū dei. Quarto boni in seru. oclī rapient p̄p̄ta v̄tute agilitatis dote obuiā xp̄o in aera. j. Th. i. iij. Et p̄tūc xp̄s iudex veniet. z ignis fm illud ps. Inflā mabit in circuitu inimicos ei⁹ scz xp̄t. Quinto p̄ iudicis smiaz ignis iudicet malos v̄tute dicitur. Vñ Daniel. vij. Fluuus igneus rapidusq; egrediet a facie ei⁹. glo. vt p̄ctores trabat in ge-

hennā. Et loquit eadē glo. de igne de quo nūc ē mēto. vt pz p quandā glo. q̄ ibi dicit. vt bonos purget z malos purgat. Vñ q̄cqd; grossum ē in igne z fedū sepabit a puro igne z retrudēt in infernū. q̄cqd; autē pulcrū ēz nobile et subtile z lucidū in supiorib⁹ referuabit tur ad gloriā sanctorū. vt dicit glo. Basilij sup illo ps. Vox dñi intercidētis flāmā ignis. Vñ Lu. iij. Cui⁹. supple. iudicis v̄tillabū i manu suā purgabst areā suā z pgregabit triticū suū. id est. electos in horreū. paleas autē. i. reprobos cōburet igne inextinguibili. Sz diceres. Quō inuouabunt alia corpora p̄tūc ex quo nō purgabunt oia. Rñ. h̄z Tho. z alios sup mā dicit. xlviij. in. iij. Quedā corpora purgabūt vt elementa z corpora brōz. Vñ terra erit tunc vt cristallus. z planabit. Aer erit clarior. nec habebit obscuritatē. v̄tos impressiōes alias. nec silia. R̄qz ignis si ent purior z manebūt fm s̄bitārias z qlitates p̄p̄tas. q̄ sensus sanctorū mulcebūt luce p̄p̄cūitatez. p̄ntis qlitibus. non autē nocebūt. Alia autē corpora inuouabūt supius. qz sol stabit i oriente. luna in occidēte. z mor⁹ oim celoz cessabit ip̄s q̄scētib⁹. z oia ampliori luce illustrabūt. z sic a motu z a minori luce liberabunt. Vñ Esa. lxxv. Ecce ego creo celū nouū z terrā nouā. z nō erūt i mēona p̄ora. Et Apoc. xxi. Vidi celū nouū z terrā nouā. Vñ Esa. xxx. Erit lux lune sicut lux sol. z lux solis erit septēpl̄r sic lux septē diez in die qua alligauerit dñs v̄tū p̄p̄li sui. vbi glo. interli. post iudiciū. z celū erit nouū z terra noua. oia em̄ p̄pter hoiez facta in ei⁹ lapsu p̄torata sunt. z sol z luna suo lumie miorata. h̄ ibi. Sup q̄ dicit Tho. dicit. xlviij. q̄ qdā illā miorationē ad l̄az pbabilis intelligūt. h̄ alij pbabilis vt dicit. dicit q̄ mioratio illa facta sit q̄ ad vsuz hois nō in ip̄is celis

sic qd hō post pctm nō tm comodū cō
secur^o ab eis sic aū. Per quē moduz
eriaz Gen. iij. terra maledicta dicitur
in ope Ade. vt sic sit minoratio i reb^o
nō fm substantiā h fm effectū. Nō hō
aū pctm tantū comodū habuit ex lu-
mine lune. sic nunc ex lumine solis. sed
post resurrectionē lux lune augmēta
bit fm reueritatē. Et vt dicit. tūc luna
lucebit tantū quātūz nūc sol lucet. sol
aū in septuplū plus q̄ modo luceat.
Quāritas aū melioratōis r mod^o il-
li soli cognita ē qui erit melioratōis
actor. oia sūt Tho. Dia etiā pfata tan-
git ap̄la. Ro. viij. dicit. Scim^o qm cre-
atura ingemiscit r parturit vsqz adhuc
.i. ad modū igemiscētis r parturiētis
se hz mortū gūatōe. corrupōe r mltis
aljs. Seq̄t ibi. Nō solū aū illa h nos
ip̄i p̄mittas spūs hntes r ip̄i itra nos
gemim^o expectātes redēptionē corp̄is
nr̄i. spe em salui facti sum^o. Cū igitur
tāta inouatio fiet. bñ xps ait Luc. xxi.
Celū r terra trāsibūt. supplē. h ad spēs
quā nūc hnt. nō q̄ ad substantiā. Et. j.
Cox. vij. Præterit figura hui^o mundi
Dubitat. cur ista inouatio fiet. Hñ.
fm Tho. ibidē. Primo vt habitatōes
cōueniētes glificatis corp̄ib^o dedicēt.
Scdō vt p labore q̄ hōi iussu dei serui
erūt remunerent. Tertio vt bti deū in
inouatis tanqz in speculo mundi
speculēt. Dubitat. vtz aialia plante r
mīneralia maneāt fm substantiā post
iudiciū. Hñ. idē q̄ nō. h tm bñ nās eoz
cognoscēt optie. vt in tertio dicit gau-
dio. Hō q̄re nō manēt. Dia qz illa q̄
manēt dnt de sui nā esse ppetua vt ho-
mīni nūc assimilēt. h pfata nō sūt hu-
tismōi h hō celi. angeliz elemēta. Se-
cūda. pfata corruptibilia solū sūt cre-
ata p̄t hoiez vt cū in h exito iunēt ad
op̄triā. fm illud ps. Dia subiecisti sb
pedibus eius rē. Et Ro. j. Inuisibilia
dei a creatura mūdī p ea que facta sūt

Intellecta cōspiciunt. h post iudiciū
oēs erūt in termino seu p̄tia i ferni vel
celi. ad qd gvalerēt cū null^o eis egeat
Tertia cāz redit in scdaz. qz tō nūc sūt
pfata corruptibilia vt hō iunēt ad cō-
structionē domus patrie. h finito mū-
do corruptibili qlibet ē in domo cele-
stī ergo deponi dnt scale q̄ sūt he cor-
ruptibiles creature. sicut fit in p̄pa-
ratione turris r palacij terreni.

Capitulum. vij.
Tertū pncipale gau diū extrin-
secū erit visio corp̄alis delecta-
bilissima. **D**bi nōndū p fm
Tho. in. iij. dif. xliij. qz oēs qnqz sensus
erūt in actu in p̄tia. Hō. qz ibi erūt in
maiori pfectōe q̄ hīc. h hīc sūt in actu
ergo ibi. Itē vīcī^o se hz sensus ad aiaz
q̄ corpus. h corp^o p̄mittat per dotes
fluētēs ab aia. q̄ sensus. Itē soci^o labo-
ris dz eē soci^o cōsolationis. h qnqz sen-
sus hīc futerūt laboriādo aie. q̄ ip̄a cō-
solata scz aia. ip̄i. i. sensus p̄mittat dnt
Scdō nōndū qz qlibet sensus in p̄tia
cognoscet aliqua singularia vel saltes
aliq̄d singulare. r p̄cipue magis excel-
lens de qualibz specie rez sensibiliz.
Probat mgr Joh. de tabaco. li. de sen-
sibilib^o delictijs padisi. qz fm doctores
cōmuniter in patria plus restituetur
q̄ in padiso Adam pdidit. sed in pad-
iso fuisset pgnitio rez sensibiliz. Itē rē.
Tertio nōndū qz q̄ntis post hāc vi-
tam nō sint qdā sensibilia. puta aialia
plāte rē. tm p influxas spēs sensibus a
deo mediāte intellectu p̄nt versitū in
p̄tia videri sensibilia p̄terita nō exstia
Patet. qz aia sepata fm Tho. in. iij.
intelligit intelligibilia p spēs influxas
ergo r sensus p̄cipit sensibilia p spēs
influxas. al̄s sensus nō p̄portionaret
intellectui p̄tunc in pfectibilitate qd
mōstruosū foret. Et hāc sensatōz nec
fir^o nec distāta nec abntia sensibilia im-
pediet nec interpositio. Patet. qz fm

Tho. diuina virtus beatis ad nutu in
oib⁹ subueniet et aderit assistet i oib⁹
q⁹ volunt. cu⁹ h⁹ tñ oēs qñq⁹ sensus sen-
tient i p̄sa sua p̄p̄ta obiecta p⁹ sp̄s re-
ceptas a sensibilib⁹ p̄p̄ne exiitibus.
Probat etiā ex dictis sancti Tho. in
iii. dif. vi. q. vi. dicētis. A b̄is nihil
abstrahi d̄z qd̄ ad p̄fectionē beatitudi-
nis p̄tinet. s̄ sentire p⁹ sp̄s influxas nō
solū p⁹ receptas ē hmōi. His suppo-
sitis videbit oculis b̄i qñq⁹ in gene-
ratione quoz gaudiū sūmū habebit.
Primo nō exiitā post iudiciū vt flo-
res. aialia. pisciculos. aues. et s̄ta vi-
debit verisimil⁹ p⁹ sp̄s sensibiles a deo
influxas. p̄t̄z q̄ illa vidisset in statū in
nocētie. s̄ in p̄sa plus videbit. Secūdo
videbit sci mūdū p̄t̄c sensibilibē in
quoz elemētis. tūc purgatū et celoz
speris stellis et planēt̄z innouatā vr̄s.
dictū est. Tertio videbūt corpa b̄oz
tūc pulcherrima. Dñi Ansel. li. d̄ s̄ta
dimib⁹. Pulchritudo quā p̄fecte h⁹ nul-
lus h̄z nālter ab hoie appetit. In illa
vō b̄itudinē pulchritudo insoz solis
exceller pulchritudinē q̄ septēpl̄c̄it q̄
mō fit splēdidior. Fulgebūt inq̄t iusti-
fiē sol in regno zc. Corp⁹ si qd̄ d̄i p̄-
lucere solū nullus ambigit san⁹. cui tñ
siles erimus. teste ap̄to. Resonabit
corpus b̄ilitatis n̄e p̄figuratū corpi
claritatis sue. s̄ de Ansel. Quarto vi-
debūt dānatos i inferno. vt p̄bat Tho.
dif. vi. iii. Dñi Esa. vi. d̄. Egredientē
et videbūt cadaveravroz q̄ p̄uarcant
sunt in me. glo. Electi egredient̄ intel-
lectiva vel manifesta visione vt ad lau-
dē dei magis accēdant. Probat etiā
rōne. q̄ a b̄is nihil abstrahi d̄z qd̄ ad
p̄fectionē b̄itudinis p̄tinet. vñ qd̄ q̄
aut ex cōp̄tōe d̄i magis cogit. q̄
p̄ta iuxta se posita magis elucescunt
et iō vt b̄itudo sc̄oz eis magis cōpla-
ceat. et d̄ ea vberiores gr̄as agit. dat eis
penas impioz p̄fecte iuxta. Et

quos corpa dānatoz s̄ant turpissimā
tñ visio b̄oz sic et dei p̄ h⁹ nō ledet. nec
p̄tunc b̄i cōp̄tēt dānat. q̄ sūme se
p̄formāt diuine volūtati. q̄ punit dāna-
tos. s̄ de penis eoz gaudebūt. nō in-
quātū penā h̄nt dānat. s̄ inq̄ntū in pe-
na dānatoz cōsiderāt ordinē diuine iu-
sticie et suā liberationē. Dñi i ps. Veta-
bif iustus cū viderit vindictā. Quoz
videbūt xpi h̄anitatē in iudicio et sp̄
Dñi Ansel. xxi. Tūc videbūt filiū hois
venientē cū p̄tate magnaz maiestate.
q̄ ad gloriā p̄tinet. In p̄mo em̄ aduen-
tu sp̄ humilit̄ veniet. s̄ i sc̄do cū p̄tate
et maiestate veniet vt gl̄iaz p̄tis oñdat
et p̄tate dānatis. veniet cūz c̄carricib⁹
et signo crucis. q̄ b̄is delectabilissima
erunt ad videndū. Est etiā hic fin
Johannē de Tabaco notandū vbi s̄.
q̄ in quolibet sensu m̄l̄tudo delecta-
tionis causat in patria et sex videlicet
Ex restitutiōe cōmodi nāl̄is. Ex me-
lioratione obiectoz. Ex acumie potē-
tie sensitivē. Ex diuersitate visibilib⁹.
Ex p̄lectura deitat⁹ p⁹ sensibilia. Et ex
hoc q̄ nec distātia ipedit obiecta nec
s̄t̄ nec intersticiū. et h̄ vey ē q̄ ad sp̄s
influxas. s̄ receptas sp̄s sens⁹ adhuc
valde a remot⁹ fin Tho. p̄cip̄ter. Dñi
v̄sus. Comodū. obiectū acuit. diuer-
sa distātia de⁹. Exēpl̄ gr̄a. in p̄posito
de visu sex facit ad ei⁹ p̄fectissimā de-
lectationē. Pr̄io restitutiō cōmodi na-
turalis. q̄ in paradiso habuisset im̄ cō-
modū de lumie lune sic nūc de lumie
solis. vt allegatū fuit supra super Esa.
xxx. s̄ stat⁹ gl̄ie p̄fectiora restituet p̄d̄-
ta in paradiso. Secūdo ad magnitudinē
delectatiōis iusu faciet melioratio ob-
iectoz i ordie ad visū. siue sint elemēta
celi. stelle. siue etiā corpa sc̄oz. et celoz
alia q̄ p̄cip̄em⁹ p⁹ sp̄s influxas. vt p̄t̄z
p⁹ gloriā. Esa. xxx. dicentē. oia melio-
rari hoie resurgēte sic deteriorata sūt
sp̄o cadente. Consistit aut̄ melioratio

in q̄ntitatē. videlicet in augmētatione
lucis. i. clarificatiōe coloris. in pueniē
tia mēbroꝝ i corpali pulcritudine be
atoꝝ q̄ colorati erūt cādido z rubicun
do purissimis colorib⁹ fm optime cō
plexiōis pueniētā z p̄bisonomie de
cētā. Erūtq; etiā corpa eoz tersa z po
lita z p̄spicua. decētissime q̄ntitatis. It
cet vñ a lio maior sit q̄ntitate. fm q̄ h
puenisset nā nō errāte. **C**arrices etiā
p xpo suscepte. sic z xpi erūt decētissi
me. **N**ā pulcritudo minimi sancti ad
min⁹ erit q̄nq̄gesies vel fere tāta q̄nta
est modo pulcritudo nālis cuiuscūq;
corpis etiā celestis. **E**t pulcritudo sci
in duplo maioris meriti fere centes
tāta. z sic deinceps fm mai⁹ merituz.
Hō ē. qz ex supradict⁹ minim⁹ sci⁹
erit p̄tunc septies excedēs pulcritudi
nē solis p̄nc. q̄ erit sic lux. vii. dierū.
Eta. xxx. h̄ septies seprē faciunt. xlii.
z c. **T**ertio ad magnitudinē delecta
tionis i visu faciet acūmē visus z cla
ritas oculoz q̄ maiorz minor erit fm
merita vte. **N**ec oculi q̄cūq; lumie of
fendēt. qz oia lumia tūc mulcebunt
nō ledēt. sic z discipuli xpm viderūt cor
ruptibilib⁹ ocul⁹ euz maxio gaudio in
trāsfiguratiōe discere **P**etro. **D**ie bo
nū ē nos hic eē zc. **E**t fm **J**obez de tā
baco vbi p̄us nōndū. q̄ si hō nō cōliē
meruit fm visu v̄l fm auditū. z sic de
alijs sensib⁹. fm h̄ magis v̄l min⁹ me
liozabūt obsecra illi⁹ v̄l alteri⁹ sensus.
saltē h̄ effectū. s. cōmodi v̄l delectatio
nis. **Q**uo p̄fert ad multitudinē dele
ctationis i visu. diuersitas visibilū. qz
videbim⁹ p̄ spēs receptas p̄ēs speras
celoz oēs stellas. oia elemēta. oia san
ctoꝝ infnita q̄dāmō corpa z dānatoꝝ. z
p̄ spēs influxas v̄l q̄libet specie aialū.
plātaz. lapidū. rosaz. yfolaz z mine
raliū. videbim⁹ altq;. v̄l de q̄libet spe
ciez v̄l singulis spēs⁹ excellētissimū il
lius spēs. qz talia in statu inocētie ha

būssim⁹. **Q**uō atgebūt delectatiōes
visus. visio deitatis i q̄libet creatura
p̄nc exite. **N**ā q̄ntis oculus corpal.
directe z sic visibile p̄ se hō possit vide
re deū cū nō sit colorat⁹ nec lucid⁹ cor
poralit. tū vt dic̄ **T**ho. i. iij. dis. xlii. v̄l
debt ocul⁹ deitate sic visibile p̄ accūs
cū ex vna pte visus corpal tantā gliaz
dei inspiciet. intoꝝ p̄ib⁹ p̄cipue glia
z maxie i corpe xpi. z ex pte alia itelle
ctus tā clare videbit deū q̄ in reb⁹ cor
poralib⁹ visis de⁹ p̄cipiet. sic i locutiōe
p̄cipit vta. **D**ñ. **A**ugu. d̄ ciui. dei. diē.
Valde credibile ē sic nos visuros tūc
mūdāna corpa celi noui z terre none.
vt deū vbiq; p̄sentē z vniuersa corpalia
gubernāte p̄ sp̄cūitate clarissima vi
deam⁹. **N**ō sic visibilia dei p̄ ea q̄ fa
cta sunt itellecta p̄spiciunt. h̄ sic hoies
mor vt aspiciunt nō credim⁹ v̄nē h̄ v̄l
dem⁹. **h**ec. **A**ug. z **T**ho. **S**extū augēs
multitudinē gaudij i visu. sup̄ractū
est fat⁹. qz nec distantia. intersticiū nec
sit⁹ visuz ipedit. **Q**uartū p̄ncipale
gaudiū extrinsecū erit p̄ auditū. q̄ crisi
actu v̄l in cāu. **P**robat **T**ho. i. iij. dis.
xliiij. p̄ **A**ug. dicētē sup̄ illud ps̄. **E**x
ultatiōes dei i gutture eoz. **C**orda et
lingue eoz nō desinēt laudare deum.
Idē habet p̄ glo. sup̄ illo **D**ie. iij. **I**n
cānto z cymbal. imo in p̄ia erit risus
vt dic̄ **T**ho. q̄dit. xj. q. vi. fm illō **J**ob.
vlij. **I**mpleat os meū risu. z labia ma
iubilo. **N**ō solū aut vt p̄bet mḡ **J**o
hānes de tābaco vbi p̄us. i p̄ta mod⁹
audiēdi erit p̄ imutacionē soni realē.
h̄ etiā p̄ spēs influxas diuinit⁹ auditū
fm q̄s habebit locū deitate cār⁹ philo
menez aliaz auiū. qz i statu inocētie
hō ista etiā habuisset. **A**d magnitudi
nē etiā delectiōis i auditū faciet sex q̄
de visu tacta sūt. **P**rimo restitutio cō
modi nālis. qz em̄ ad hoies p̄cū oia de
teriorata sūt. **H**ō i statu inocētie tātas
delectatiōes hūisset ad vocē cica de sic

mō ad vocē phlōmene. s̄ post resur-
rectionē restituet̄ r ampli⁹ dabit̄ au-
ditui. Sc̄do ad gaudiūz audit⁹ faciet
melioratio obiectoy audibiliū. q̄ me-
lioratio p̄sistet in s̄borū significatiōe.
in organoz emūdatiōe. in exterioroy
impedimētoy amonitiōe. r i ipsay vo-
cū claritatis sup̄nālis p̄fectiōe. **Pr̄o** q̄
ad primū q̄nto vox ē maioris charita-
tis exp̄ssiva tanto delectabilior ē. **Cō-**
fert etiaz q̄nto p̄sonātia magis debita
fm̄ noticiā art̄i musice quā exercebūt
aliqui actu vt potētia educat̄ in actū r
deus glorificet̄. **Pr̄o** cānis h̄ q̄rūcūq̄
musicoy in p̄paratiōe ad celestē musicā
est velut rugit⁹ rusticoy h̄ respectu na-
turaliū hic cantoy. **Et** fm̄ grossaz esti-
mationē erit in q̄rūdas sc̄toz vocib⁹
suauitas q̄nquagesies tāta quāta nūc
est nālis r artificialis vocū r sonoz
suauitas. In q̄busdā cētes tanta. **Et**
sic ascēdēdo. sic d̄ pulcritudie coloris
dictū ē. **Pr̄o** gaudiū audit⁹ augebit
maior p̄fectio auditui organū q̄ ad ab-
lationē coy q̄ auditū ipedire possent.
Quarto mltitudoz varietas audibi-
liū fm̄ sp̄ez nūerū q̄ maiora erunt
s̄ vt successiue q̄ h̄. **Quinto** q̄ p̄ accūs
in vocib⁹ r tonis audiem⁹ deū i oib⁹
Sexto nec distātia intersticiū. nec s̄r-
onū impedit̄. **Pr̄o** p̄ncipale ex-
trinsecū gaudiū erit p̄ olfactū sensū
odoratu. **Pr̄o** dicit̄ Tho. dist. xliiij. iij.
Odor erit i p̄tia. cū eccl̄ia cāter q̄ odor
suauissim⁹ erūt corpa sc̄toz. **Pr̄o** odor
in via nō solū ē fumal enaporatio sed
etiā sp̄ial q̄dā ad odoratū mltiplica-
tio. s̄ in corpib⁹ gl̄osis erit odor i sua
ultima p̄fectiōe. nllō mō p̄ hūidū sup-
pressus. r in immutabit sp̄ial imuta-
tione sic odor fumal r sensus odorat⁹
in sc̄is. q̄ nulla hūiditate ipediet̄. **Co-**
gnoscet̄ nō solū excellētiās odoroy sic i
nob nūc p̄tingit̄ p̄t̄ cerebri nimis hūi-
ditatē. s̄ etiā minas odoroy d̄tiās. hec

Tho. Et nō solū odorabim⁹ p̄ imuta-
tionē ab obiecti sc̄toz corp̄m. s̄ etiā p̄
sp̄es influxas odorabiliū odorabim⁹
balsamū cinamomū r. **Ad** magnitudinē
aut delectatiōis i odoratu sex fa-
clēt. **Pr̄o** reparatio nālis cōmodi. q̄ in
p̄diso si māsissem⁹ ad odorē rute t̄m
cōmodū hūissem⁹. sic mō i tota apo-
theca. s̄ i p̄tia plus saltē i eq̄pollēt̄ re-
stituet̄. **Sc̄do** melioratio obiectoy. vt
grossa estimatiōe corp̄is gl̄osi m̄foris
meriti q̄nq̄gesies tāta sit quāta ē nūc
q̄cūq̄ suauitas r cētes in duplo san-
ctioris. **Pr̄o** imaginādū ē corp⁹ b̄i q̄s̄
q̄ddaz corp⁹ cōpositū ex rosīs lilijz r
s̄lib⁹ oprie redolētib⁹. nutritū cina-
momo r sūme odorifer⁹ r punctū bal-
samo r optimis vnguēt̄. tale erit ob-
iectū olfactui. **Tertio** p̄fert sic p̄us ol-
ctū est d̄ alijs. Sic etiā d̄ q̄rto. v. r. vi.
Sextū p̄ncipale extrinsecū gaudiū
erit gustus. **Pr̄o** fm̄ Tho. vbi s̄. gust⁹
h̄z r habebit i p̄tia mediū p̄ficiūz erit
in actu. nō t̄m fm̄ q̄ ē sensus alimēti s̄
erit s̄z q̄d ē iudiciū sapoy. ita t̄m q̄ nō
imutabit ab aliq̄ cibo vt potu sumptu
nisi forte d̄icat q̄ ibi gust⁹ erit i actu p̄
immutatiōez lingue ab aliq̄ hūiditate
adiucta. **Et** q̄ sc̄tus Tho. nō dubitat
q̄n i actu fiat gust⁹. s̄ modū s̄ dubio
rell̄q̄t. **Tradit** m̄gr̄ Jobes vbi s̄. mo-
dū d̄icēt̄. q̄ i p̄tia gust⁹ erit i actu p̄ im-
mutatiōē sp̄ialē seu int̄tionalē abs-
q̄ sup̄t̄iōe p̄ modū cibi r masticatiōe
facta a corpe b̄toz. mediāte t̄m sapore
eis formalit̄ inherēte. q̄ corpa si masti-
cata fuissent an̄ gl̄orificatiōē nata su-
issent mediāte suo sapore gustū imu-
tare. **Pr̄o** i patria beati dupl̄r gustare
possunt. **Pr̄o** mō p̄ int̄tionalē imu-
tationē lingue a sapore sc̄tis inherēte
Allo mō p̄ influxū sp̄ez a deo. sic de
alijs sensib⁹ dictū ē. **Ad** magnitudinē
etiā gustatiui gaudiū facient sex. **Pr̄o**
restitutio cōmodi nālis. quia **Adā** in

statu innocētie de comestione alicuius
fructus vel aq̄ tñ delectat⁹ ē. sic mō
q̄s delectat⁹ in gustu claret⁹ vel zucari
plus aut in p̄tia restituet⁹ q̄ p̄ Adā p̄
ditū est. Secūdo p̄fert melioratio obie
ctorū i ordine ad gustū. Nā ceteris pa
ribus quāvis pulcritudo corporū glo
riosoꝝ excedit oēm pulcritudinē cor
porū nūc existentū iñ ad min⁹ exce
det suauitas saporis corporū gloriofo
rum in statu futuro oēm naturalē su
auitatē saporis totū mūdi. ita vt cor
pus minūti sancti sit q̄nq̄gesies sua
uius q̄ sapor mellis zucari v̄ cuiuscūq̄
alterius rei saporose in p̄sentī. Nō tñ
dentib⁹ masticabim⁹ v̄ cōterim⁹ sed
deo influere p̄ciplem⁹ iñtentionaliter.
De residuis q̄tuor dicendū est. **P**ro
tionabiliter sicut de vsu. **S**eptimū
p̄ncipale extrinsecū gaudii est actua
tio tact⁹. **D**ñi ⁊ xp̄us glorificat⁹ tact⁹
est. **E**t **I**oh. xx. ait. **N**oli me t̄gere. **E**t
beata **A**gnes ait. **Q**uē cū tetigero ca
sta sum. mediū aut tactus sicut ⁊ gu
stus p̄iunctū est. **M**odus aut t̄gēdi
fm̄ **T**ho. vbi p̄us talis est. q̄ erit imu
tatio spūalis a q̄litarib⁹ t̄gibilib⁹. sic
etiā in corpore **A**de fuit. q̄ nec viere. nec
gladius scindere potuisset. ⁊ tñ horū
sensum habuisset. **I**mpassibilitatē em
dos excludit naturalē imutationē. q̄
spūalis erit. **I**tē erit sine oi imutatio
ne quā subiectū p̄ se faciat. s̄ p̄ species
erit ipsi tactus a deo influxus. **E**x q̄ se
quis q̄ nec tactus impediēt distantia
nec situ nec interpositione. **N**ūc sen
sum etiā sine influxis sp̄ibus oēs p̄nt
h̄c sic ⁊ visus. vt dicit **T**ho. **E**rūt etiā in
p̄tia amplexus ⁊ oscula ad penes co
gnatos. amicos. ⁊ natos. vt dicit **I**oh.
ēps in s̄mone d̄ oib⁹ sc̄tis. **I**tē **B**erū.
in s̄mone de oib⁹ sc̄tis. **S**⁹ tact⁹ tales
⁊ oscula erūt sine oi venerea p̄cupia.
Sicut etiā in via ex naturali pietate.
mater filius. parentes natos. ⁊ alieni.

osculant infantulos. ac **M**aria **E**liza
berth amplexata ē. **V**oterit etiā p̄ sp̄es
influxus fieri tractus mutui inter of
fantes. **A**d tactus aut gaudii faciet
sex. **P**rimo restituo cōmodi nālis.
q̄ in p̄tia erūt corpa terfa polita. ⁊ q̄li
tates p̄ime ad mediū reducere t̄patissi
me. ita vt minūti sancti in tangendo
habitur⁹ sit quinq̄gesies tantā delecta
tionē. quāntā nunc q̄cunq̄ h̄z de quo
cunq̄ tangibilib⁹. **D**e residuis q̄nq̄ di
cendū sicut de p̄cedētib⁹ sensib⁹. **D**e
gaudio aut q̄nq̄ sensū p̄ferim tact⁹
dicit **M**osef. li. de similitudinib⁹ sic. **D**o
luptas quā h̄c q̄rere nitimur nō nisi
p̄ anxietatē inuenit. cū ad id p̄uenit
hōies q̄d volūptatē p̄tāt. nō nisi ado
rando eadē frui valent. quo si nō fue
rūt imeditate frui in anxietatē ver
tant. **P**ost hanc d̄ vitā aut in oīmo
da voluptate sunt. aut oīmo replebun
tur anxietate. **S**icut em̄ ferrū ignitū
qualibet sui p̄e p̄inet ignē. **S**ic in se
boni voluptatē. **H**anc voluptatē q̄
nemo h̄c sensit. id nec explanari p̄t
p̄fecte a quoq̄. s̄ ille. **E**xēplū ē d̄ sano
mellis q̄d in oi sui p̄e melle penetrat.
Et de buccella iñincta vino optio vn
dig panē penetrat. **S**ic voluptas pa
trie oēs aiez corporis venas. ossa medul
las. artus. ⁊ cōplexionē penetrat. **S**icut
de igne videm⁹ in ferro ignito.

Capitulum. vii.

Octauū p̄ncipale extrinsecū gau
diū ē dos impassibilitatē. **U**bi
notādū p̄mo fm̄ **T**ho. in. liij.
dis. xliij. ⁊. xlix. q̄ dos ē p̄petu⁹ omat⁹
aie ⁊ corporis in eēna bitudine iugis p̄
senerās. **E**st em̄ in x̄pm̄ hōiem ⁊ aiaz
q̄libet m̄mōniū spūale. teste ap̄lo
Eph. v. **S**ac̄m hoc magnū est. dico
aut in eb̄isto ⁊ ecclesia. **E**x q̄ habet q̄
spūale matrimonii per corporale si
gnificat. **D**ant autē sponsis carnali
bus iusa. dos. q̄natio p̄ nuptias. ⁊

parafernalia. **D**os est donatio facta
spōse ex pre p̄is. et h̄ ad vsus spōsi p̄
onera m̄rimoniij. et dat̄ ad m̄rimoniij
solaciū t̄n̄ ad possessionē spōse. Et sic
dat̄ spōse i p̄rietatē. licet spōso deur
ad dispensatōz seu vsū et tradit̄ q̄n̄ spōsa
in domū sponsi traducit̄. q̄uis an̄ tra
ductionē p̄mittat̄. Et ē dos nō q̄d̄cū
q̄ donū spōse. s̄ p̄cipue q̄si p̄rimoniū
ei de q̄v̄nē et sustētari debeat. Et fm̄
m̄ltas leges spōsas nō pōt̄ dotē inui
t̄avroze ab ea alienare. **S**ic in m̄ri
monio sp̄n̄ali q̄d̄ ē inter xpm̄. hoies et
ecclesiā seu quālibz deuorā aiāzyl̄ ho
minē. tota trinitas q̄ ē p̄ n̄r̄ eccleie seu
deuoro hoī dat̄ dona aliq̄ in p̄rietatē
ad voluntatē t̄n̄z ad dispensationē xpi
spōsi q̄n̄ ecclesiā vel aiā in domū spōsi
introducit̄ q̄d̄ fit in p̄ia q̄uis ante tra
ductionē h̄c p̄mittat̄. q̄ dona dotes
appellantur. Et sunt duplices dotes.
Quedā aie. de q̄b̄ in. iij. p̄ncipali dice
tur. **A**lle corp̄is. q̄ tā aiā q̄ corp̄ xpo
in p̄ia iūget̄. **S**c̄do nōndū q̄ sicut
spōsis carnalibz tria dant̄. **D**os videlz
de q̄ dictū est. **D**onatio p̄ nuptias q̄
est illud q̄d̄ a spōso dat̄ spōse. Et para
fernalia q̄d̄ ē illud q̄d̄ habz spōsa p̄ter
dotē. vt sunt munera ab amicis data
sponse et filia. **S**ic in p̄ia cuilibet hoī
seu deuote aie dat̄ tria. dotes vt dictuz
est. donatio p̄ nuptias. q̄d̄ erit i futu
ro gaudiū q̄d̄ habebim̄ respectu hūa
nitatis xpi eam cognoscēdo et vidēdo.
De q̄bus postea dicit̄. Et parafernalia
que erunt alia dona postmodū decla
randa. **T**ertio notādū q̄ corpus et
quelibet potēte sensitue hois glouifi
cari q̄tuor dotes habebit. id est. q̄tuor
q̄litates sup̄naturales nobilissimas
que sunt impassibilitas. subtilitas. a
gilitas. et claritas. **Q**ue q̄tuor ponūt
in l̄ra et glo. j. **C**oz. xv. vi in sequētibz
allegabit̄. **S**ūt aut̄ quattuor vt refert
Tho. dis. xlix. propter quattuor virtu

tes cardinales. quaz materia sunt bo
na corpalia. vt prudētie corespondeat
claritas. p̄p̄ cognitionē iusticie. q̄ est
p̄petua et immortalis. impassibilitas.
Fortitudinis agilitas. et q̄ cōtingit vt
nihil corp̄i possit resistere. **Q**uā agili
tas notat̄. j. **C**oz. xv. p̄ h̄ q̄ dicit̄ Sur
get in virtute. **T**empantie v̄o q̄ hic cor
pus arentuat subtilitas. Et sic q̄tuor
virtutibz cardinalibz q̄tuor cōrident
dotes corp̄is. sicut tribz theologis vir
tutibz cōrident tres dotes aie. vt po
stea dicit̄. **S**unt aut̄ q̄tuor dotes cor
poris alia rōne. qz sic in p̄nti aiā i cor
pus influit q̄tuor. q̄bus corpus caret
ipsa absente. videlz q̄ corp̄ viuū est co
loratus. durabilius. v̄nosius et agili
us. **S**ic aiā beatificata corp̄i in p̄ia p̄
redūdantia influet q̄tuor. p̄portiona
liter dotes. claritatē. impassibilitatem
subtilitatē et agilitatē. vt illis mediāt̄.
bus corp̄ p̄fectissime aie subijctat̄. sic
aiā deo p̄ suas tres dotes. **S**ūt etiaz
q̄tuor dotes corp̄is. sic in claritate ra
dij solaris. q̄ ē clarissim̄. subtilissim̄
agilissim̄. et impassibilis. **P**ro tali em̄ cla
ritate xps post cenā **J**oh. xvij. suble
uatis oculis i celū dixit. i. orauit. **P**r̄
veit hora clarifica filiū tuū. **S**upple. in
resurrectiōe q̄tuor dotibz corp̄is q̄ t̄n̄
p̄p̄ie i xpo nō forent nomē dōis. cū
sit spōsus. licet ip̄e q̄tuor habeat excel
lentissime. Et sequit̄. **V**t fili⁹ tuus cla
rifica te. **S**upple. i mēbris. **Q**uā statim
addit̄. **S**ic dedisti mihi p̄tātē ois car
nis vt oē q̄d̄ dedisti ei det eis vitā eter
nā. **H**ec aut̄ ē vita et̄na vt cognoscant
te solū v̄z deū et quē misisti iesū xpm̄
Sūt aut̄ fm̄ **T**ho. id quattuor dotes
corp̄is. qz ad h̄ q̄ corp̄ sit p̄fecte subie
ctū aie nec eā impediat in opibz gl̄ie q̄
tuor requirit̄. duo p̄tinet ad sensum.
et duo ad motū. **Q**uo ad sensum req̄
rit̄ vnū vt sit facile receptibile sp̄m̄
sensibilis. et ad hoc disponit claritas.

Aliter ut nō sit receptibile passivum
ignobiliū ad qđ dīspōit ī passibilitas
Quo ad motū duo req̄rūt. Prīmū ē ut
p̄ fr̄iaz iclinationē nō resistat suo mo
tori ad qđ dīspōit agilitas. Aliud ē ut
corpa p̄ q̄ mouet nō resistāt ei ad qđ
dīspōit sūbilitas. Est igr̄ octauū gau
diū r̄ p̄ma dos īpassibilitas. De q̄ dī
j. Cor. xv. Semiat in corruptiōe re
surgēt ī incorruptiōe. Et s̄m Tho. dīf.
xliij. Resultat ex virtute aīe suū corp̄
potēter p̄tinētis. ita ut a nullo extero
ri agente valeat immutari. Et q̄uis cor
pora b̄tōy sūt p̄posita ex fr̄is. tñ illa
p̄traretas erit ad oīmodā eq̄lratem r̄
p̄cordiā reducta. Et differt illa īpassi
bilitas ab ea quā Adā in statu inno
cētie habuit. r̄ quā p̄ueri in originali
decedētes habebūt. qz īpassibilitas
sanctoy erit nō posse pati. i. nullo mō
r̄ nunq̄ posse pati. s̄ Ade īpassibilitas
fuit posse nō pati. i. aliq̄ mō r̄ interim
qz nō peccaret diuina potētia eū p̄tegē
te exteri. Impassibilitas v̄o p̄ueroy
in limbo erit nihil pati. si tñ in igne
p̄roijcerēt. p̄terēt. S̄z tñ etiā in ifer
no existētes nō p̄terent. Et erit illud
donū īpassibilitatis ī vno magis q̄
in alio. qz cā ei⁹ ē maior ī vno q̄ ī alio
Cā em̄ ei⁹ est dñū aīe sup̄ corpus. qđ
quidē causat ex h̄ qz fr̄uit aīa deo im
mobilis. vñ in eo qđ p̄fecti⁹ fr̄uit est ma
ior īpassibilitatis cā. Huic doti as
sociant duo dona corp̄is qđ ponit An
selm⁹. It. de silitudinib⁹. vldēz sanitas
r̄ vite lōgenitas. Et tertiū addi p̄t. vī
delicet cicatrici formositas. Sanitate
in q̄ p̄fecta hīc carem⁹. a p̄ma natiuit
tatis die esurim⁹. s̄tinim⁹ r̄. hīc vnus
claudus. alter scabiosus. r̄. Quibus
dā tñ delinimur medicamētū ne sum
ma hīc sit miseria. In futuro aut̄ sum
ma sanitas erit. De qđ p̄s. Salus iusto
rū a dño. S̄z dīcis. vñ dīqz sanus sum
Hū. Ansel. Quid dīcis o hō. tangaris

fuste. r̄ clamabīs. teq̄ deceptū q̄rula
beris. Vt longeuitas vite erit quam
hīc nullus p̄fecte h̄z mortuus quan
tūlibet vīuat dīuī⁹ somnū sibi eē vī
dēt qđ vīxit cum mortū. hec de Ansel.
De cicatricib⁹ dīc Tho. dīf. xliij. in
.liij. Cicatrices in q̄rvulney nō erūt in
sanctis nec in xp̄o. s̄nerūt. in q̄tum im
ponāt aliq̄ue defectū. s̄ in q̄tū sunt si
gna p̄stantissime virtutis qđ passi sūt sc̄ti
p̄ iusticiā fide. vī ex hoc r̄ ip̄s r̄ alijs
gaudiū crescat. Vñ dīc Aug⁹. li. xxiij.
de ciui. dei. Nescio quomō sic affic
mur amore martyy beatory. vī vclim⁹
in illo regno in eoy corp̄ibus vide
revulnerū cicatrices. que pro xp̄i no
mine pertulerūt. r̄ torasse videbim⁹
Nō em̄ deformitas in eis. s̄ dignitas
est quēdā. q̄uis in corpore non corpo
ris sed virtutis pulcritudo resulgeat.
Nec tñ si aliq̄ in artib⁹ amputata ei
ablata sunt membra sine ip̄s mēbīs
erūt in resurrectiōe mortuoy. quibus
dīcū ē. capillus capitis ei⁹ nō p̄bit.
Donū exteriū gaudiū p̄ncipale
est sc̄da dos subtilitatis. De qđ j. Cor.
.xv. Seminat corp̄ aīale. surgēt corp̄
pus sp̄uale. i. sp̄ū s̄le. Hec dos ē que
aufert s̄m Tho. grossiciē corp̄is cau
satā ex cōpositiōe elementalū qualita
tum. Est aut̄ duplex subtilitas. Vna
ex raritate p̄tū stantiū nō p̄pinque. r̄
ex tali subtilitate efficit corp̄ facile dī
uisibile. Et hec nō erit ī corp̄ib⁹ ḡlo
sis. Alia ē ex p̄fecta victoria forme su
per materiā. r̄ h̄mōī subtilitatis ē vñ
re. Et sic celū ē subtile. r̄ corpa b̄tōy
sic erūt s̄bilita. Est. n. subtile ī p̄posito
qđ ē facile penetratiū alteri. vñ cor
porib⁹ b̄tōy cedēt absq̄vlla difficulta
te r̄ resistētia q̄libet corpa nō glorifica
ta. vī dīc Guil. de vñterfo. li. j. ca. li.
Huic doti correspondet apte fortitu
do corporalis opposita ībecillitati.
De quib⁹ Ansel. li. de silitudinib⁹

sic dicit. Fortitudo nra h a bestijs supra
 tur. h in vita futura nihil resistere po-
 terit qm moueat. z si voluerit euertat.
 neci h plus laborabit q oculis mo-
 nedo sese. cu em angelis siles erimus
 neqz mioris fortitudinis erim. Sz
 fortassis qris. ad qd illa fortitudo. pde
 rit cu pnc ntbl sit in q vires exerce-
 re possim. Qui h die pauca nobiscu
 qd in hmol habeat vsus huanus attē-
 dit. Attēdatz videbit. qz nō sp de oib
 q habem h q nos hie speram nō pa-
 rē gaudem. z qsi actu vrimur. Sic
 pbi gra. Ipso visu prate aliquid vrimur
 nō in eaz pntia rerū tñi. z ita d mul-
 tis in huc modū. Sic z tunc de hac q
 nūc fortitudine agit erit. Sola nanqz
 ei possessio grata nobis erit z exulta-
 tio grādis. licet in actu neqz sit ne-
 cessaria nobis cūctis vt dicitur ē in suo
 statu pueniēter collocatis. Nec eadē
 qstio si aut de velocitate aut de aliqua
 bitudinis pte mouet hac solutioe si
 nō aptore soluat. sic igit iustus for-
 erit. vt etiā si velit frā cōmouere pos-
 sit. hec Ansel. Sz dubitat. vtrū cor-
 pus glōsuz sit palpabile. An Tho. q
 sic dicit. xliij. Vñ Job. xx. xps ait. Pal-
 parez videre cū resurrexisset. Est tamē
 notandū. q palpabile dī aliqō corp
 ex duob. scz q habeat qlitates qbus
 natus ē imitari sensus tactus calore
 frigore zc. vt habet aer ignis z hmol.
 Et ex h q resistit tangēt. sic terra aqz
 cōposita plura. Sz tāgibile dī fm q
 habet resistere tāgenti. vñ aer non est
 palpabilis. qz nō resistit tāgenti. h nec
 tāgibile. Et nec corpa celestia sunt tā-
 gibilia nec palpabilia. Vñ Greg. dicit
 Corrupti necesse ē omne quod palpat.
 Corpus q glōsiosum habet ex sua na-
 tura qlitates suas. q nate sunt imita-
 re tactū. Sed tñ qz corpus ē oino sub-
 lectū spūi. in prate ei ē vt fm eas im-
 mutet tactū vt nō immutet. Sz etia

cum fm naturā competat sibi vt resis-
 stat cuilibet alteri corpori trāseūti ita
 q nō possit esse cū eo simul in eodem
 loco. h miraculose hoc pōt diuina vīr-
 tute ptingere ad nutū ipsius q sit cū
 alio corpore in eodē loco. z sic nō resis-
 tit ei trāseūti. Vñ fm naturā suam
 palpabile est corpus glōsiosum. h ex vīr-
 tute supnaturali. h em ei ppetit. vt cū
 nō vult. nō palpet a corpe nō glōsio-
 so. Vñ Greg. dicit. Dñs palpādā car-
 nē pbit quā clausis ianuis introdu-
 xit. vt pfecto ostenderet post resurre-
 ctionē corpus suū eē. z eiusdē nature
 z alteri glōrie. Qualitates nō tāgibi-
 les in corporib glōsios licet nō sint re-
 ducere ad mediū rei fm eā distātiā ab
 extremis acceptaz. tñ sunt reducere ad
 mediū pportōis fm q optime cōpe-
 tit cōplexioni hūane in singulis par-
 tibus. z iō tactus illoz corpōz ē dele-
 ctabilissimus. qz potentia sp delectat
 in pueniēti. z tristat in excessu. hec de
 Tho. Decimū extrinsecū gaudiū ē
 tertia dos videlicet agilitas. De qua
 apłs. j. Cor. xv. Seminā in iſirmita-
 te resurget in virtute. glō. i. mobile et
 viuū. Est autē agilitas dos fm Tho.
 dicit. xliij. pfectio supaddita corpi qua
 corpus glōsiosum erit oino subiectū
 anie glōficare. nō solū vt nihil in eo
 sit qd resistat voluntati spūs. qz etiā h
 fuit in corpe hie. h etiā vt sit in eo ali-
 qua pfectio efficiens ab aia glōfica-
 ta i corpus p quā habilitet ad pdictaz
 subiectionē. vt sic corp sit expeditū
 habile ad obedendū spūi in oib mo-
 tibus z actionibus. Vnde sicut nunc
 dat natura velociorib animalib in-
 strumenta diuerse dispositionis in fi-
 gura z quāitate. Ita deus dabit cor-
 poribus sanctorū aliquā dispositionē
 aliam quā modo habeant. nō quidez
 in figura z quāitate. sed in ppteritate
 glōrie que dicitur agilitas. hec Tho.

Dubitat pmo. vtrū beati corporaliter aliquādo moueant. Rñ. ibidem q sic Corpa inquit gloriosa aliquādo moueri est necessariū ponere. qz z ipsum corpus xpi ē motū in ascēsiōe. Et si militē corpa setōz q de terra resurgēt ad celū empirreū ascēdet. Sed etiam postq̄ celos ascēderūt. verisimile ē q aliqui moueāt p libitū sue volūtatē. vt illud qd hñt in virtute actu exercētētes diuinā sapientiā cōmēdabilē ostēdant. Virtus em̄ pcedēs in actus exercitiū potētior z pfectior apparet. qz actus manifestat potētā. z vt etiā visus eoz reficiat pulcritudine creaturarū diuersarū in qbus sapia dei em̄ nenter relucebit. ¶ Dubitat scdo. vix anie gloriā moueāt corpa sua motu nō organico. Rñ. Duran. in. iij. q nō. h motu pgressiuo. Nō em̄ mouebit totū corpus suū simul. quēadmodum graue mouet totū simul deorsū z leue totū simul sursū. Rō est. qz fm̄ sanctos. in anima post resurrectionē nō erit aliqua noua virtus ad mouendum pter illam quā habuit in corpore viuens. Dubitat tertio. an in istā anima p̄tunc moueat corp⁹ gloriācatum. Rñ. Tho. q nō h in tpe impceptibili. Gull. dicit vbi ē. q gloriācat⁹ homo pōt in actu oculi distātius moueri ampl⁹ q p mille milia miliariorum. z probat ibidē. Vnde Aug. etiā dicit Protin⁹ vbi volēs spiritus erit corpus. Simile est tam de anio p̄ imaginatiōē q de roma imaginata i tpe impceptibili imaginari pōt paritū Verū tamen melior aia sicut habebit corpus pfectius. ita etiā moueri pōt velocius. Sed mō corpa nra sunt tarda. Tū qz elementū terre i nobis mouet deorsū. z leue sursū. z sic d alijs. Tū etiā qz appetitū mouēdi in nobis sit interdū hñt. vt sensalitas mouet p̄ rōnē. De h̄ dono dicit Ansel. li. d̄ sif.

tudinib⁹. Nūc p̄tū agiles sum⁹. h̄ h̄ hoc etiā a passeribus supamur. h̄ rñc sic angeli a celo ad terraz dicto celer⁹ mouebimur. Vides em̄ quāta celeritate p angeluz hō Abachuc delar⁹ sit Daniell a iudea i chaldeā. par erit velocitas qbus pmissa ē eq̄litas. Si em̄ resurrectio in actu oculi fiet. sic et nra opatio fieri pōt. cū corruptibile idueat in incorruptiōē. Sic em̄ velocissime radius solaris ab oriente fert in occidentē. z oculi visus a terra in celuz. sic animus cū corpe q voluerit. h̄ Ansel. Vnic etiā dicit appropiat corpa libertas. de qua idē ibidē dicit. Liber ē qui cogi non pōt ad ea q nolit. nec ab qd velt. h̄ hoc nullus integre h̄c habet. h̄ in futura bñs q̄cunqz certe angelis s̄tis efficit eoz libertatē habebit Et sic in angelis nō ē instrumētuz qd obliet ac impediāt aut cōstringat p velle suo cū oia penetrēt. Sic z xp̄na clauso p̄dit sepulchro. q ostio clauso discipulis apparuit. cui xp̄o siles erimus. In illa em̄ vita si bon⁹ fuerit nihil pariet ab eo qd nolit. h̄ agere p̄mitte q̄cunqz voluerit. hec ille. ¶ Vnde cū extrinsecū gaudū ē quarta dos dicta claritas. De q̄. j. Cor. xv. Seminat in ignobilitate. surget in glia. qd ad claritatē p̄tinet. Et Matt. xij. Fulgebūt iusti sicut sol in regno p̄ris mei. Hec claritas erit intrinseca corpi glorioso. z causabit ex redundātia anime ad corpus. Et fm̄ qd aia fuerit maioris claritatis in lumie glorie z fructiōne beatifica. fm̄ hoc plus corp⁹ eius clarificabit. Jo. j. Cor. xv. of. Stella differt a stella in claritate. ita z resurrectio mortuoz. Et ita i corpe glorioso cognoscat color corpi qd p̄tinet in vase vitreo. vt dicit Grego. sup illud Job. Nō adeq̄bit ei auruz vel vitrū. hec de Tho. Etiam patet q corpa gloriosa

erunt p̄sa vt vitru. z clara vt aurum.
 Sūt em̄ nūc duo q̄ causant in nostro
 corpe obscuritatē. scz materie impuri-
 tas. z luminis paucitas. h̄ vtrūq; tol-
 let. z claritas dabit p̄spicua z fulgida.
 S; dubitares p̄mo. Erūt ne oēs p̄tes
 corpis eq̄les in claritate z colore. Rñ.
 fm̄ Tho. dis. xliij. in. iij. q̄ nō. qz cor-
 poris gloria nō tollet nām. h̄ perficiet.
 Vnde color qui debet corpi ex natu-
 ra suaz partū remanebit in eo. h̄ sup
 addetur claritas ex gloria anime. Si-
 cut etiā videmus corpa colorata ex sui
 natura splendore solis resp̄dere. v̄l ex
 aliq; cā extrinseca vel intrinseca. Et sic
 claritas gl̄ie redūdat ab aia. supple. p̄
 causalitatē in corpus fm̄ suū modū
 z est ibi also modo q̄ sit in anima. ita
 z in quālibet partē corpis redundabit
 fm̄ suū modū. Vñ nō est incōducies
 q̄ diuerse partes habeant diuersimo-
 de dispositi ex sua nā ad ip̄am. Vna
 em̄ pars habet maiorē dispositionem
 ad claritatez q̄ alia. sicut oculi q̄ ma-
 nus. z spūs q̄ ossa. z humores q̄ caro
 vel neruus. Dubitat sc̄do. An claritas
 corporis glorioz visum offendat
 sicut hic radius solis. Rñ. q̄ nō. Ra-
 tio est. qz sicut corpus gloriozum non
 potest pati aliq̄d passiōe nature. h̄ pas-
 sione anime. id est. receptiōe conueni-
 entis solū. Ita ex p̄teritate glorie non
 ager nisi actione aie h̄ secūdu hoc ma-
 gis delectat. Offendit aut̄ inq̄tū agit
 actiōe nature. inq̄tū agit calefaciēdo
 z dissoluēdo organū visus z disgregā-
 do spiritus. z ita claritas gl̄iosi corpis
 licet excedat claritatē solis. tamen de
 sui natura nō offendit visum h̄ demul-
 cet. Propter quod claritas illa com-
 paratur claritati aspidis Apoē. xxi.
 Dubitat tertio an in potestate corpo-
 ris gloriozi sit videri v̄l nō videri. Rñ.
 Idem q̄ sic. quia claritas puenit ex im-

perio volūtat̄s cui sub datur. vnde in
 potestate anime gloriificate erit q̄ vt-
 deatur vel nō videatur. sicut z quilibz
 actiō corpis in aie potestate erit. als
 non esset corpus gloriozum instrumē-
 tum sūme obediēs p̄ncipali agentī.

Capitulum. viij.

Dodecimum gaudiū extrinsecū
 est aureolarū. z fructuz datio
 que se habēt circa animā z cor-
 pora beata. sicut parafernalia in ma-
 trimonio. Vbi norandū fm̄ Tho. z
 alios i. liij. dis. xlix. q̄ differūt aurea.
 aureola z fructus. Nā aurea ē gaudi-
 um qd̄ de deo immediate habet ani-
 ma in superioribus viribus scz de visi-
 one dei clara. de fructiōe. z certitudi-
 ne retentionis. q̄ tria sequunt̄ gaudiū
 anime. z illud est aurea. Auream hāc
 meremur hic p̄ qd̄cūq; certamē cuius-
 cūq; tentationis quā ex charitate vin-
 cimus. fm̄ illud ap̄li. Nemo coronat̄
 nisi q̄ legitime certauerit. Aureola
 v̄o ē aie gaudiū de op̄ibus a se factis
 q̄ habēt rōnē victorie excellētis christi
 formiter facta. Vel sic est p̄miū de o-
 peribus p̄fectionis q̄bus hō maxime
 xpo cōformet̄ fm̄ p̄fectam victoriam.
 Et hanc aureolā meremur. aut mar-
 tyrio. aut doctrina. aut v̄ginitate. Fru-
 ctus aut̄ est gaudiū z delectatio de spi-
 rituali exercitio in sp̄nēte delectati-
 ones. p̄sertim venereas. Et hūc mere-
 mur. aut p̄inētia cōiugali. aut viduali
 aut v̄rginali. Ex q̄bus patz q̄ tam au-
 rea. q̄ aureola sunt p̄ncipalit̄ in aia.
 Sed sicut ex gaudio essentialis p̄mij
 qd̄ est aurea. de deo immediate habi-
 ti redundat. fuit z causat̄ in corp̄ b̄i
 quidaz decor q̄ est gl̄ia corpis seu dos
 corpis quadruplex. de q̄bus dictū est
 Sic etiā ex gaudio aureole resultat
 aliquis decor in corp̄ representatiuis
 sp̄alis triūphi de q̄ gaudet aia vt p̄e-
 dicatois in ore. v̄rginis in illa parte

martyris in cicatrice. vel i alia pte cor
poris fm genus martyrii. ita vt statim
ex aspectu corporis sciat q̄lis q̄s fuit
martyr. aut virgo. aut doctor. seu p̄di
cator. Ex q̄bus p̄z q̄ aurea ē gaudium
de deo. Aureola de triūpho excellēt.
Et fructus ē gaudium z delectatio de
exercitio sp̄nālī. P̄z etiā q̄ sic aurea
est p̄ncipaliter in aīa. z secundario i cor
pore p̄ redundantīā. z sic due sunt q̄d.
ammodo auree. sic etiam due sunt au
reole de eadez victoria. vna in aīa. alia
in corpe p̄ redundantīā. P̄z etiā ter
tio q̄ q̄ opus meritorū duo h̄z bona
vnū q̄ ex charitate fit. aliud q̄ excel
lēter fitz victorose. puta martyriū zc.
Idcirco etiā duplex p̄mū habebit
Aureā p̄ p̄mū. z aureolā p̄ter se
cundū. T̄n p̄mū correspondēs meri
to rōe charitatē q̄ntūcūq̄ sit parū.
est maius q̄libet p̄mū r̄ndente acut
rōe sui generis. z iō aureola dimi
tine dicit respectu auree. D̄i aut aure
ola diminitue ab aurea. Nā eētū
le p̄mūz d̄i aurea siue corona. Tū q̄
dat victoribz. z victorie debet corona.
D̄n Job. vii. Nilitā ē vita hoīs sup
terrā. Tū etiā q̄ p̄ ipm hō efficit par
ticeps diuitatis. z p̄ oīs regie p̄rātis.
fm illud Ap̄oc. v. Fecisti nos deo no
stro regnū z sacerdotes. Dubitat p̄io
vñ habeat q̄ tres sint aureole. H̄n. q̄
ex glo. ordinarijs z sanctoz d̄ctis. de
virginū p̄z. fm illd̄ Esa. lvi. Nec dicit
domin⁹ eunuchis zc. Dabo eis nomē
mell⁹ a filijs z filiabz. glo. mell⁹ nomē
p̄rā gl̄iam excellentemq̄ significat.
h̄ p̄ eunuchos q̄ se castrauerūt p̄p̄ re
gnūm celoz v̄gines designant. Et su
per isto Exo. xxv. Facies alterā coro
nam aureolā. glo. corona p̄tinet v̄gi
nibz. Ad hanc etiā coronā p̄tinet cāt
cum nouū q̄d v̄gines tm̄ coraz agno
cōcūnt. z q̄de sequunt agnū quocūq̄
lerit. De martyriū p̄z p̄ Aug. li. de scā

virginitate dicentē. Nemo quantum
puro ausus fuit p̄ferre v̄ginitatē mar
tyrio. h̄ virginitati debet. ergo mar
tyrio. De doctor p̄z sup illud Ep̄b. j.
Sciatis q̄ sit supeminēs magnitudo
virtutis ei⁹. d̄c̄ glo. cremētū habebūt
doctores sancti vltra id q̄d alij cōiter
habebunt. Dubitat sc̄do. cur tm̄ tres
sint aureole. videlz martyriū. v̄ginū et
doctor. H̄n. p̄mo. q̄ tm̄ tria sunt opa
excellētissima triū potētiaz. Nā excel
lentissimū opus rōnālīs ē veritatis p̄
dicatio. cōcupiscibilis observatio vir
ginitatis. z irascibilis perpeffio mor
tis. Secūdo. quia tm̄ tres sunt hostes
quos excellētissime vincere possum⁹.
videlicet mūd⁹. caro. demonia. Mar
tyres vincunt mundū. v̄gines car
nem. z predcatores demones in cor
dibus suis z aliorū. Tertio quia x̄po
in opibus tribus perfectissime cōfor
mamr. In predicatōe. in puritate. et
martyrio. Dubitat tertio. Que au
reolarum sit p̄fectior. H̄n. Tho. d̄c̄.
xlj. simplr̄ inter tres aureolas mar
tyriū ē potior. q̄ p̄ugna martiriū ē for
tior fm seip̄z. z vehemēt⁹ affligens.
Et fm De. de pa. ibidē. post h̄ aureo
la doctor. vt p̄z in cathalogo sc̄toz.
q̄ etiā eccl̄ia i letanijs p̄fert martyres
doctoribz. z doctores v̄gibz. put etiāz
Tho. allegat. T̄n q̄tum ad aliqd̄ tres
aureole h̄nt se sic excedētes z exesse.
P̄reminet em̄ fm aliqd̄ aureola vir
ginū alijs. in q̄tū pugna carnis ē peri
culo fiorz vicini. h̄ nō sic ē de marty
rio z de doctrina. P̄reminet etiā au
reola doctor alijs. q̄ pugna doctorū
versat circa itelligibilia. De q̄ Ap̄lus
Ep̄b. vj. Nō est nobis colluctatio ad
uersus carnē z sanguinē. sed aduersus
potestates zc. Alieho sun t̄ circa passi
ones sensibiles. Dubitat quarto. An
differentia sit inter aureolam z palmā
H̄n. q̄ sic. quia aureola est premium

accidērale. nō quodlibz h̄ premīū cor
respōdēs pugne vel victorie p̄cellent.
Sed palma ē premīū accidērale qd̄
nec radice videlicet charitati nec ope-
ri p̄cellētī debet. h̄ volūtati. Quā pal-
mā martyrii Martinus h̄z Dominus
cus. q̄ aūde desiderauerūt martiriū.
D nec tñ actū martiriū habuerūt. **D**u-
bitat q̄nto in spālī de aureola marty-
rū que exigit ad hoc q̄ aliq̄s aureo-
lam martyriū p̄rie dicitā habeat. **R̄n̄.**
fm̄ Tho. 2. Pe. pal. q̄ tria necessaria
sunt. videlz pena. cāz volūtas. Preext
gīt tñ charitas in oī h̄ite aureolam.
Prīmū igit est pena nō q̄cūq̄ h̄ mortis
vt oportet recepta. Ex q̄ p̄z p̄mo q̄ nō
debet aureola martyriū obedētīb̄ so-
lum. licet in eis vīq̄ etiā ad mortē ma-
ciet p̄p̄ta volūtas. Scōdo q̄ nec paup̄
bus solū. q̄nto moriant̄ mūdo. Ter-
tio q̄ nec penitētīb̄. licet carnē suam
crucifigāt. Quarto nec martyriū solū
fidelībus. vt Martino 2. Dominico.
Quinto nec Johāni euāgeliste. licet
in olei dolū feruentis missus sit. non
mortu⁹. Sexto nec pueris i camino
ignis. q̄ illesi exierūt. Nec septimo
Siluestroz Athanasio. licet magnam
p̄secutionē sint passi. S̄z tñ q̄libz xp̄tia-
nus q̄ in charitate morit̄ p̄ obedientiā
vel volūtate h̄z moriēdī p̄ xp̄o. v̄l qd̄-
cūq̄ aliō op̄ facit bonū. de tali habe-
bit in celo spālē p̄mīūz gaudiū. h̄ nō
omne tale meret̄ dici aureola. Exēpl
gīt. Perfecti paupes volūtarij habe-
būt iudicariā p̄tatem. 2. sic carnis ma-
ceratio aliud spālē gaudiū. 2. sic intel-
lige de alijs. S̄lle etiā itellige de alijs
op̄ibus. fm̄ Tho. immo interdū plus
de aurea quis mereri pōt in talib̄. vt
post dicit. Nec octauo Lucrecia que
seipsam interfecit pagana. Nec nono
Seneca q̄ p̄t se vt tolerabiliorē mor-
tem h̄iet agnōez ventaz i balneo elegit
Prop̄ qd̄ S̄cūlus vt refert Greg.

si. dialogo. occidēdus. 2. op̄ione sibi
de morte eligēda data. nullā eligē vo-
luit. h̄ illā dixit se toleratūz quā de p̄-
mitteret. que tñ deus a morte eripuit.
S̄z martyriū aureolā h̄nt. P̄rio quedā
que se nec corrūperēt femine s̄mer-
serūt. q̄ specialī instinctu spūs sancti h̄
fecerūt. vt li. j. de ciuit. del refert Aug.
S̄llr Samson eadē de cā. Itē beatus
Pet̄r⁹ q̄ sibi mortēz elegit euertis pe-
dibus crucifigi. nō p̄ se. h̄ p̄pter xp̄i
honorem. Nec refert vix mors statim
an postea seq̄tur. dū tñ p̄t illud cause
tur vel acceleret. Dū mortui in carce-
re. 2. in stabulis. vt Marcellus papa.
Itē mortui in exilio martyres sunt q̄
h̄mōi mortē in eis accelerasse p̄sumit
Secūdū qd̄ ad martyriū req̄rit ē cā. **E**
q̄ em̄ martyr testis ē. id̄ in cā fidelī pro
ecclesia v̄l p̄ q̄cūq̄ articulo fidelī. v̄l iure
ecclesie. aut p̄ q̄cūq̄ v̄tute infusa. q̄
virtutib̄ desposat ecclesia xp̄o. q̄cūq̄
sic morit̄ martyr est. Vnde Johānes
baptista p̄ veritate p̄dicatōis. Agnes
p̄ virtute castitatis. Et Thomas can-
tuarieñ. p̄ iuribus ecclesie occisi taliter
martyres sūt. S̄llr tam mater q̄ filius
in vtero eius si ab infideli in vtero lede-
ret̄ in odiū fidelī. q̄n̄ v̄tūq̄ v̄l alter mo-
ri cōtingeret. S̄llr q̄ vulnus nō letale
suscipiet. 2. p̄ negligentīā q̄ nō eēt mor-
tale p̄ctm̄ moreret̄ i vulnere neglecto.
S̄llr qui pot̄ veller occidi q̄ menda-
ciū dicere qd̄cūq̄ peccādo. S̄llr qui
cruce signati in bello hostiū xp̄i p̄t
xp̄m suscepto pugnādo pereunt mar-
tyres sūt. q̄ nō se h̄ xp̄m defendūt ec-
clesiā. 2. sic moriūt. v̄n̄ mortē nō fugi-
unt h̄ eligūt. S̄llr si q̄s p̄t bonū cōe
nō relatū ad xp̄m sustineret mortem
aureolā non meret̄. h̄ si hoc referat ad
xp̄m. aureolā merebit. 2. martyr erit.
v̄t pote si rem publicā defendat ab ho-
stīū impugnatione q̄ fidē xp̄i corrūpe-
moliūt. 2. i tali desēsiōe mortē sustinet̄

inferius et egle meritū p̄m̄i scz essen-
tialis p̄ radicē charitatis. habēdo solā
volūtātē ad martiriū quaz martyr in
actu mereat p̄ martiriū. in nō marty-
rizans nō ventet ad aureolā nisi p̄us
martyrizet. Et sic etiā ē d̄ alijs duab⁹
aureolis pariformit̄ fm̄ Tho. sentien-
dū. Sciendū etiā fm̄ eundē q̄ meritū
aureole pōt̄ intēdi dupl̄. Uno mō
ex pte radicis scz charitatis. Alio mō
ex parte opis. Cōtingit em̄ aliqs̄ duos
quoz vnus ex minorī charitate mal⁹
tormentū martiriū hz. v̄l magis p̄d-
cationi instat. aut etiā magis se a dele-
ctationib⁹ carnis elongat. Intētiōi q̄
meriti q̄ attendit penes radicē. nō r̄-
det intēsiō aureole. s̄ intēsiō auree. s̄
intēsiōni meriti q̄ ē ex ḡne act⁹ r̄det
intēsiō aureole. v̄l pōt̄ eē q̄ aliqs̄ mi-
nus i martiriō mereat quātū ad essen-
tiale p̄m̄i q̄ habebit p̄ martiriō ma-
iorē aureolā. **Capitulum. ix.**

Nunc dicendū est q̄ sunt fruct⁹
debiti b̄tis q̄busdā v̄l oibus. d̄
quo notat Tho. i. iij. dis. xlii.
q̄ fruct⁹ de q̄ loquit̄ x̄ps. Matth. xiiij.
et Luc. viij. quē diuidit in tricesimū. se-
xagesimū et centesimū ē q̄ d̄az p̄m̄i
q̄ debet̄ hoi ex h̄ q̄ de carnali v̄ta in
sp̄ualē trāsit. et r̄det illi v̄tuti fructus
p̄cipue q̄ hoīem p̄cipue a sublecone
carnis liberat. h̄ aut̄ facit p̄tinentiā sola
q̄ p̄ eā rep̄munt̄ delectatōes q̄ maxie
gustū sp̄ual̄ dulcedinis impediūt quē
fruct⁹ suo noīe ipor̄at. Nā p̄ delecta-
tiones venereas aīa p̄cipue corpi s̄bd̄t̄
tur adeo vt i actu carnali. fm̄ Hiero.
nec sp̄s̄ p̄p̄ie corda p̄p̄az t̄ḡit. nec
in illa delectatōe ē possibile aliqd̄ itel-
ligere. vt p̄hs̄ d̄c̄. vij. et̄b. et iō p̄tinentē
magis corr̄idet̄ fruct⁹ q̄ alteri v̄tuti
Hui⁹ aut̄ fruct⁹ silitudo sic accipit̄
Fruct⁹ est ex semie p̄surgit. Fructus
aut̄ fm̄ h̄ pōt̄ p̄dire ex semie. q̄vis se-
mētus ē efficac̄ ad p̄uertēduz h̄uozes

terre i suā naturā. Et quāto hec v̄tas ē
efficacior et terra ad h̄ parior. tāto fru-
ctus sequit̄ vberior. Sp̄uale aut̄ semē
q̄ i nob̄ seminat̄ ē v̄bū dei. V̄n̄ quāto
aliqs̄ magis i sp̄ualitate p̄uertit̄ a car-
ne recedēs. tāto i eo ē maior fruct⁹ ver-
bi dei. Secūdu h̄ igit̄ fruct⁹ differt ab
aureola. q̄ aureola cōsistit in gaudio
q̄ habet̄ de opis p̄fectiōe. S̄z fruct⁹
in gaudio q̄ habet̄ de ipsa dispositio-
ne opant̄ fm̄ gradu sp̄ualitatis i quē
p̄ficiet̄ ex semie v̄bi dei. V̄n̄ sic aureo-
la nō debet̄ cūlibet victorie. s̄ excellē-
ti. et cū h̄ in materia excellētī. Ita fru-
ctus suo mō q̄ importat delectationē
debitā p̄tinentiā a vehemēti delecta-
tione. iō dabit̄ illi v̄tuti nō q̄ sp̄rent
minores delectatōes sic gustus. puta
abstinētē. s̄ dabit̄ illi q̄ sp̄rent̄ maio-
res scz venereas. sic p̄tinet̄ castitati
illib. ii. de q̄tuo coequis d̄c̄. q̄ sicut
videm⁹ i officijs agriculturē q̄ oē q̄
fructū fert̄ terra ē. s̄ tū cultor̄ gustat̄ et
p̄cipit̄ ip̄m fructū. Sic etiā terra cor-
poris n̄r̄ivel aīe fert̄ fructū. s̄ aīa ḡ-
stat̄ ip̄m seu sp̄s̄. Est aut̄ fruct⁹ p̄p̄ie
q̄ generat̄ ex ḡno cadēte i terrā. ad q̄
v̄vificādū et fonēdū et nutriēdū h̄z ter-
ra v̄tutē. sic d̄ctū ē ei a p̄ncipio. Ger-
minat̄ terra herbā v̄rētē et facientē se-
mē iux̄ gen⁹ suū. Cōtinentia aut̄ ē fm̄
delectatōes carnis p̄tinentē illud ad
q̄ p̄tātē acceperat̄ p̄m̄us h̄o. et etiā ac-
cidēs p̄tinentē q̄ ē v̄ginitas nascit̄ no-
biscū i agro corpi n̄r̄i vt̄ facill⁹ exco-
lat̄. V̄n̄ q̄ fortitudo q̄ ē c̄tra cultū ex-
trinsecū vel resistētā passionū. et p̄v̄-
monia circav̄sētū. et iusticia c̄tra ext̄i-
secos act⁹ q̄ oīa minorē laborē exigūt̄
nō est fruct⁹ de q̄ nūc loq̄mur. s̄ c̄tra
venerea q̄ maḡ idigēt̄ cultū. S̄z q̄re
res. q̄ sūt̄ ḡdus fructū. R̄n̄. Luc. viij.
et Matth. xiiij. q̄ tres. videlz tricesim⁹
sexagesim⁹ et centesim⁹. q̄ dant̄ in p̄tia
q̄s̄ triplex ḡdus p̄tinent̄ meruit̄ in p̄tia

Preceptum X Cap. IX

Cuius est. qz p cōtinētā cui fructus re-
spondet hō i qn dā spūalitatē adductē
carnalitate abiecta. Et iō fm diuersus
modū spūalitatē quē p̄tinetā facit.
diuersi fructus distingunt. Est. n. qdā
spūalitas necēria ad salutē. z qdā sup
ab undans. Necēria qdē spūalitas
est in hō qz rectitudo spūs ex delectati-
one carnis nō puertat. qd fit cū aliqā
fm rectū ordinē rōnis vitē delectabili-
bus carnis. z h est spūalitas piugato-
rū. Spūalitas vō supabūdās ē. p quā
hō ab hōi delectatiōib⁹ carnis spūs
suffocātib⁹ oīno se abstrahit. h h p̄tin-
git dupl̄. v̄ respectu solū p̄ntis futu-
ri t̄pis. z h ē spūalitas viduaz. v̄ est re-
spectu cūm s̄ib⁹ t̄pis p̄terit. p̄ntis futu-
ri. z h ē v̄gīnū. Seruātib⁹ p̄tinenti-
ā piugalē. dat in patria fructus trice-
simus. viduālē sexagesim⁹. v̄gīnalē cē-
tesim⁹. Cui⁹ rō fm Tho. z Alb. vbi. s.
assignari p̄t ex ipa nā nūeror. Trice-
narins. n. numer⁹ ex ductu ternarij in
denariū surgit. Est aut ternari⁹ nume-
rus oīs rel p̄fectio v̄ dī p̄ cell. Et h̄ in
se p̄fectiōē quā daz oīb⁹ cōem. s. p̄nci-
pij. mediij finis. Vñ p̄tinetēter cōiu-
gatis assignat ternari⁹ i qb⁹ supra ob-
seruantiā decalogi qui p denariū desi-
gnat nō addit p̄fectio nisi cōis sine q
nō ē sal⁹. seruāt em boni piugati dena-
riū decalogi. z p̄tinet se a trib⁹ malis
circūstātijs videlz a tpe in debito a p̄so-
na in debita. z a circūstantia in debita.
Idcirco stipes p̄tinetē eo ruz ramo tri-
plici dilatat merito hēbit fructū trice-
simū. Sexagenari⁹ autē nūer⁹ ex
ductu senarij i denariū surgit seu cau-
sal. Et h̄ se ad tricenariū in dupla. p
p̄tendē. idcirco si q̄ fructū viduāl p̄t-
nētē. qz h cōriner. p̄ respectu oīm p̄so-
naz. Scdō p̄tinet respectu oīs futuri
t̄pis. z sic dupl̄ excedit piugalē. iō du-
plū fructū h̄ respectu piugatoz vide-
licet sexagesimū. Del etiā viduis de-

betur sexagesimus. qz. lx. cōponū ē ex
denario z senario. vidue aut vere fructus
denariū p̄ceptoz z cū h senariū ope-
rū miscōie eo qz nec maritū futuz nec
natos in futuz h̄nt p̄uidere. Et sic stipes
decalogi in dupl̄ci ramo arbores
cōiugū excedit. iō sexagesimū fructū
habebūt. Cētenari⁹ autē p̄tinetēter re-
spōderē v̄gīnitatē. qz denari⁹ ex cui⁹ du-
ctu cētenari⁹ surgit ē limes z termin⁹
numeror. s̄lt̄ v̄gīnitas tenet spūalita-
tis l̄mitē seu apicē. qz ad eaz nihil de
spūali addi p̄t. Cōtinet em virgo ab
oīb⁹ a qbus piugati z vidue. z cū hoc
cōtinet triplici tpe p̄fecte. videlz p̄terit-
to. p̄nti z futuro. iō nonagenari⁹ v̄gīni-
b⁹ debet. h̄ qz sup h vorū emittunt con-
tinētē v̄gīnalis. vel saltē firmū. p̄posi-
tū addūt sup tria tpa. idcirco cētenari⁹
na eis merito debet. quaz stipes ē ob-
seruatio decalogi. z rami decuplices.
Dubitat hic p̄mo. v̄z aliqz de fru-
ctib⁹ debeaf infanti⁹ post baptisim⁹
moruis. H̄. Alb. vbi pus qz nō pro-
prie. Fruct⁹ em p̄prie debet laboranti
Est aut infanti⁹ fruct⁹ muneris poti⁹
q̄ vsus vel laboris. sic si ager p̄fert ali-
qua q̄ spōte nascūt ex b̄nficio solis tm̄
Sol em iusticie pro puulis laborante
quib⁹ v̄ supra tacitū ē eoz innocētia et
integritas aliqz gaudiū in patria da-
bit. Dubitat scdō. v̄z binubis. i. q
secūdaris nupserūt debeaf fruct⁹ sexa-
gesim⁹ postq̄ p̄tinet altero cōiugū
mortuo. H̄. qz nō proprie fm Alb. z
De. pa. vbi pus. qz cōtinētia viduālis
a secūdis nuprijs abstinet. Dubitatur
tertio. v̄z isti q̄ nūq̄ in infimōto fu-
erunt nec v̄gīnitate seruauerūt an fru-
ctū aliquē habeāt. H̄. qz sic. Vñ De.
pa. dif. xxxix. Sicut ad aureolam nō
sufficit votū seu p̄positū sine effectu sic
nec ad fructū. Vñ si q̄s in cōtinētis in-
mone peniteat cū p̄posito p̄tinet. au-
reā quidē h̄z. h̄ nō fructus. q̄ vō corru-

ptas pctō. pentēs vltit sanctis. cū pro
posito primēdi solū m̄simonaliter fru
ctum habebit tricesimū. s̄ si cū p̄posi
to cōtinēdi simp̄r. habebit fructus se
ragesimū. centesimū autē habere nō
pōt sicut nec aureolā. q̄ cordez corpe
corruptus ē. Ad idē ē Tho. eadem
dī. dicēs. Fruct⁹ nō oibus pueniunt
saluādis. sic p̄ de his q̄ in fine penitēt
z incōtinēter vixerūt. Eis. n. non fru
ctus s̄ cēntiale p̄miū debet. nec cuil
bet vidue. sed ei solū q̄ p̄ponit seruare
viduitatē. z q̄ seruat seragesim⁹ debet
tur fruct⁹. **M**orat tū Tho. vbi prius
q̄ fruct⁹ tripl̄r accipit. Vno mō vi di
ctum ē hacten⁹. Scōdo mō fruct⁹ sp̄ri
tualis sumit ad modū z similitudinem
corp̄alis fruct⁹. In q̄m corp̄alis fru
ctus ē quoddā cōmodū qd̄ ex labore
agriculture expectat. z sic fructus di
cit illud p̄miū qd̄ hō p̄sequit ex labo
re q̄ in hac vita laborat. z sic oē p̄miū
qd̄ in futuro habebit ex n̄ris laborib⁹
fruct⁹ dicit. Et sic accipit Ro. vi. Da
betis fructū vestrū in sanctificationē.
finē v̄vitatē eternā. **T**ertio sumitur
fructus sp̄ualiter pro eo qd̄ reficit t̄m
q̄uis nō s̄rvltimus finis. Et sic virtu
tes fructus dicunt in q̄m mētē sine
ra delectatione reficiunt. **A**mb. dicit.
Et sic accipit Gal. v. Fructus autē sp̄
ritus sūt charitas. gaudiū zc. vbi po
nunt duodecim. q̄s Tho. exponit ibi
dem dicēs. q̄ fruct⁹ sp̄ritus sūt q̄ in hac
vita in aia p̄surgūt ex semina t̄ge ḡe.
Et ponit ap̄ls p̄mo p̄ficiētes in aia in
terius q̄nq̄. Scōdo septē p̄ficiētes in aia
exteri⁹. P̄mo em̄ interius p̄ficiētia in
corde p̄ amorē. q̄ p̄mū p̄ncipiū mo
tiuū virtutum interioꝝ est inclinatio ad
bonū q̄ dī amor sine charitas. Scōdo
p̄ficiētia p̄ gaudiū amor. q̄ vltim⁹ t̄m
q̄ p̄ficiēmur interi⁹ ē gaudiū qd̄ p̄cedit
ex p̄ntia rei p̄ charitates amate. q̄. n. h̄z
charitatē. habet qd̄ amat. z sic p̄surgit

gaudiū. **T**ertio p̄ficiētia pace. tūc. n. amā
pacē h̄z q̄m rem amata sufficiēter pos
sident res amata sufficiēs ē amāti p̄p̄
suā p̄ficiētes. **Q**uarto p̄ficiētia patia. sūt
em̄ q̄ pacē p̄turbāt aduersa qd̄a. s̄ q̄ p̄
ficiētia patia. q̄ facit aduersa patiēter tole
rare. **D**ñ. Luc. xxi. In patia via possi
debitis aias vias. **Q**uinto p̄ficiētia lōga
nimitate. q̄ dilatio boni amati etiam
impedit gaudiū. s̄ quā dilatio p̄ficiētia
lōganimitas q̄ expectatiōe nō fr̄git.
Dñ. Mat. xxiiij. Qui p̄severaverit vs
q̄ in fine hic saluus erit. **S**exto p̄ficiētia
boitate q̄ sequētia ad extrinseca p̄ficiētia
unt. q̄ sūt aut iuxta nos vt p̄xim⁹ aut
sup̄ravt de⁹ aut ifrayt sensitivaz corp⁹
P̄mo q̄ in corde i ordie ad p̄ximū p̄fi
cit bonitas p̄ rectā z bonā voluntatē. est
em̄ bonitas rectitudo z dulcedo ai. q̄
oib⁹ alijs q̄s b̄n̄v̄t. q̄. Luc. vi. Nō p̄t
arbor bona fruct⁹ malos facē **S**eptio
benignitas p̄ficiētia i ordie ad p̄ximū. vt
q̄s ci bona sua largiter cōciet. vñ beni
gnitas dī q̄ si bona ignitas q̄ si faciēs
hoiem fluere ad p̄ximū. i. rez largital
Ab. ij. Cor. ix. Dilare dāto rez diligit
de⁹. **D**ñ. Col. iij. Induste benignita
tem zc. **O**ctavo p̄ficiētia māvetudine q̄
quis patiēter sustinet p̄ximū molesti
as. de q̄ **M**atth. xi. Discite a me. quis
mitis sum z humilis corde. **N**ono fi
de p̄ficiētia ad p̄cū sup̄ nos **F**ides. n.
est h̄ p̄gnitio qd̄a inuisibilū certitudi
ne qd̄a. s̄ illd̄ **G**eni. xv. Credidit abra
am deo z reputatū ē ei ad iusticiā. **D**e
cimo modestia ad id qd̄ infra nos ē. i.
corp⁹ p̄ficiētia in exteriorib⁹ actib⁹. naz
modestia actib⁹ seu dictis modū ipo
nit. **U**ndecio q̄ ad appetitū sensibilibū
interioꝝ p̄ficiētia p̄mētias q̄ etiā a licitis
abstinet. **D**uodecimo castitas q̄ licit⁹
recte v̄t. hec de Tho. Gal. v.

Capitulum. x.
Tertium duodecimum gaudiū ex
tr̄nsecū corp̄alis erit de socio

tate locū diffima bōz z segregatiōe
a cōsortio maloz. Hec duo pncipalia
gaudia erunt. z vtrūqz nobis multitu
dine innumerabili. Prio gaudebunt
tot gaudijs q̄t sunt confodales bti an
geli z hoies. Scdo tot gaudijs q̄t dā
natorū demonū z hoim enaserunt so
dales. De pmo dicit Ansel. p̄ solo. c. pe
nult. Interroga intima tua si capere
possint gaudiū suū de tanta beatitudi
ne sua. Sed certe si q̄s alius quē oino
sic te ipm diligeres eadē beatitudinē
haberet. duplicares gaudiū tuum. qz
nō min⁹ gauderes. p eo q̄. p te ipso.
Si vō duo vel tres vel multoplu
res ad ipm haberēt tantūdem p singulis
quātū p te ipso gauderes. si singulos
sicut te ipm amares. Er go in illa p̄
fecta charitate innumerabiliū angeloz
beatoz hominū vbi nullus tuum. di
ligit aliū q̄ seipm. nō aliter gaudebit
q̄ q̄. p singulis alijs q̄. p seipso. Si q̄
cor hois de tanto suo bono vix capiet
gaudiū suū. quō capax erit tot z tāto.
Dū gaudioz. hec Ansel. ¶ An Tho. in
iii. dist. xlix. dicit. Illud gaudiū qd vñ
sp̄ aliter videt h̄c inf oēs hoies bōs.
illud qdāmō oēs bti similiter habent
inquantū scz p charitatē p̄fectā vnus
quisqz bonū alteri. bonū suū reputat.
nō tñ hoc gaudiū q̄ vnus alteri cōgau
det de aureola quā in eo videt p̄t in
nō habere aureolā vocari aureolā. qz
nō dat in p̄mū victorie et. h̄ magis
respicit victoriā alienā. Corona vō ip̄s
victorib⁹ reddit. nō victorie cōgaude
tib⁹. Prop̄ illoz gaudioz multitudi
nē dicit Mat. xxv. fidei seruo. Euge
serue bone z fidelis zc. intra i gaudiū
dñi tui. Non d̄ gaudiū te intrabit q̄
etiā extrinsecū gaudiū vix hō cape p̄
hūana pietura. Hinc tertio decimo
gaudio associari p̄nt tria bona bti
diti. q̄ ponit Ansel. si. de similitudi
nib⁹. videlicet amicitia. p̄cordia. z ho

norē. De pmo em̄ dicit. Perfecta am
icitia est q̄ in inimicitia p̄verti nō p̄t.
Hic em̄ si q̄s tāta amicitia h̄et velut
pater ad filiū. veri tñ p̄t i inimicitia
h̄ in p̄tia quantū se quisqz tm̄ z tāta
diliget alterū. nec video quō possit al
ter eē p̄sertim cū oēs vnū corpus xpi
sint. z xps qui est pater oim sic caput
De scdo scz p̄cordia dicit. P̄cordia
nec ad nosipos hic plerūqz habemus
cū corpus z aia dissideant. h̄ hec cessa
bunt. cū corpus z aia in deū tendent.
Ibi em̄ erit tāta p̄cordia. v̄ quē admo
dum ad quē locū oculus dexter velit
ad eundēz sine laborez sinister. Ecce
sia vna erim⁹ z xpi corpus z sponsus
S̄z dicit. si ego volo q̄ voluerō. z idē
mecū oēs volunt. ergo maior Petro
esse potero si voluerō. An. Imbecill
tati me. Te maiorē Petro velle non
potes. qz h̄ velle ē se nihil velle eē. Illi
em̄ esse in gl̄ia equalē velle nō poterit
cui⁹ meriti impar es. Pulcerimū em̄
illud corp⁹ p nullo cōmodo v̄olare
vis. In hūano erem̄ corpe nec pes
manus esse appetit. nec oculus auris
Sic z in illa dei ciuitate admirabili.
Quisqz em̄ p modulo suo factabitur
v̄ nec ampl⁹ velle possit. Tho. in. iii.
dist. xlix. assignat rōnem sic dicit. In
beatis est p̄fecta charitas. vñ q̄libet
ibi plus diligit deū q̄ seipm. z ideo
magis v̄let id quod est conueniens
deo q̄ id quod esset ei vtilius. et ideo
magis v̄let v̄tinam iusticiā saluare
in hoc q̄ ipse minus habeat quod est
deo cōueniens q̄ in hoc q̄ plus ha
beat q̄ esset sibi vtilius. De tertio vi
delicet honore sic dicit Ansel. Hono
rari autē homo appetit ab hominib⁹
v̄ eorū verbis aut factis collaudetur.
verbis v̄t eum collaudent. factis v̄t eū
sibi p̄ponant. Sed cuz honore huius
modi appetit. tale est ac si mus vnus
querat ab alijs laudari. eissqz i regimie
2 llij

ponit. Hūc tñ honorē nullus ad ple-
num hic hñe pōr. cum nec impator ab
oibus cogitat. aut oibus pponat. In
futuro aut ab oibus btis honorabit.
Huiusmōi at honor sit futur⁹ exēplis
declarem⁹. Ecce ponit paup⁹ oi solatio
destitur⁹. vulnerūz aliarū ifirmita-
tū feditate corrupt⁹. z oi qvlt a frigorē
asperitate defendat tegmie nud⁹. hūc
talē tali mō iacētē. z i nullo semet in-
uare valentē. si rex aliq̄s potētissimus
trāsiens videret miser⁹ vulnerib⁹ me-
deri iuberet curatūz suis regalib⁹ in-
dumētis seu ornamētis idētū p̄tātū
p̄cipet z i filiū adoptaret adductū. ac
deinde p̄cipet vt in regno suo fili⁹ su⁹
haberet a cūctis atq̄ i nullo qd ipera-
ret a q̄s ei p̄diceret. heredē suū fili⁹
sui pp̄m coheredē p̄stitueret. z cū suo
noie vocari velle nōne diceret. hunc
magnificet iopmate honoratū. Et cer-
te nob de⁹ h oia faciet. **N**ati em̄ d̄ pu-
tre die carnis replemur mltis miserijs
oi solatio destituti. oim passonū ifir-
mitate obnoxij. ac p̄cōz vulnerib⁹ ple-
ni a deo recipimur. curat. sanat. resti-
tuit. ornat. fac̄ icorruptibiles. adopta-
tos coheredes facit zc. **E**go inq̄t dixi
dij estis. **D**iq̄ creature iubebit vt nob
obediat. vocamur dij nomie suo. **I**pe
de⁹ deificas ē. tu vō de⁹ deificat⁹. **S**z
hecrō fortassis i ap̄lis z excellētib⁹ lo-
cu bz. h̄ qd de me q̄ lōge disto. atēdē.
q̄ vniuersalit̄ ait. **E**go dixi dij estis z fi-
lij excelsi oēs. vt nullū ab ista deitate
excipiēdū de⁹ oñderet. h̄ **A**nsel. **E**t po-
nit statū exēplū d̄ ligno plūbo. z ferro
in ignē positū. q̄rū vñū altero magis
ignitū sit. cū ignis totū penetrauerit.
Sic igit̄ ibi nullū sit ignis h̄ qdlibz sit
ignitū. z vñū plus alto ignescit. **S**ic i
p̄tia vniūsq̄s deificat⁹ erit ex deo vnio-
ne. z tñ vñ⁹ alto beator. nullusq̄ vere
de⁹ de⁹ p̄ essentia. h̄ p̄ticipatione. vt sic
cuīq̄ p̄ modulo sue vnionis pp̄inquo.

ris ad deū delectat⁹ nomēz honorē enīq̄
impendat. **D**ecimū q̄rū extrinsecū **E**
gaudiū habebit respectū xp̄i hūanita-
tis. **P**ro cui⁹ intellectū notādū fm ma-
gistrū **J**ohes de tabaco tractatu d̄ de-
linijs sensibilib⁹ padisi. qd̄ bñ duplex
gaudiū habebunt. **O**ñū eēntiale qd̄
habebūt de creatore visor̄ amato. **A**li-
ud accidentale de creatura cognita et
amata. **S**z cū i hoie sit corp⁹ z aia. q̄z
vtrūq̄ btificabit eāntalit̄ z accidenta-
liter. **I**dcirco eēntiale gaudiū adhuc
est duplex. fm q̄ in xp̄o duo repiunt.
Oñū ē aie. z erit visio z fructio diuine
essentie i se. z p̄ se. de qd̄ dicit̄ i tertio
p̄ncipali. **E**t qz de⁹ i se nō pōt cogit̄ a
corporeis sensib⁹. idcirco vt isti sensus
deo beatificent. ē aliud gaudiū essen-
tiale corp̄is qd̄ habebim⁹ de xp̄i hūa-
nitate p̄cepta. qz ibi ē termin⁹ z finis z
summū a sensib⁹ hūanis desiderabi-
lissimū. **H**ec distinctio notat̄ **J**oh. xviij.
vbi xp̄s ait describēdo beatitudinē dī-
cens. **H**ec ē vita etna. i. bitudo essen-
tialis vt cognoscāt te solū deū verum
Ecce p̄mū eēntiale aie. **E**t quē mi-
sisti **J**esum xpm. **E**cce eēntiale p̄mū
corp̄is. **O**ñū i xp̄i hūanitate sola oēs
sensus n̄ri q̄tabūt. vt optare neq̄ant
gaudia maiora tripl̄ci de cā. **P**rio. qz
xp̄i hūanitas erit p̄fectissime decorata
p̄m̄ijs. q̄ in alijs dicunt tres aureole.
q̄tuo: dotib⁹ corp̄is. z decoratōe sū-
ma oim sensuū suor̄ q̄ oia i xp̄o vide-
bim⁹ z n̄ris fruemur sensib⁹. **S**ecdo qz
n̄ra aia in aia xp̄i videbit sūmas p̄fe-
ctiones in eēntia ei⁹. in v̄tutib⁹ varijs
in actib⁹ triū dotū aie. i his etiā q̄ i no-
bis dicunt aureole z silib⁹. z sic sūme
gaudebit de his aia n̄ra. **T**ertio. qz in
xp̄i hūanitate p̄ accidēs videbim⁹ de-
um. vt expositū ē supra. **E**t tāto plus
q̄ i alijs reb⁹. q̄nto de⁹ magis ē vnit⁹
hūanitati xp̄i q̄ alijs reb⁹ sit vnitus.
Erit igit̄ xp̄i hūanitas locundissimū

Preceptum X Cap. XI

oblectus quos nro sensu. **F**in illud
Job. xix. Credo qd redemptor meus vi-
dit et. Et i carne mea videbo deum sal-
natorem meum. Et eadem rone audiet. o do-
rabit. gustabit et taret. qz visus ponit
p noticia alioy sensu. **P**rio qz i pfa
erit xps visui oblectus pulcherrimu. qz
hic ena fuit pulcherrim hoim. **F**in illud
ps. Speciosus forma p filijs hoim.
Cicatrices ena no deformat. s; vltra oē
qd o gemis et coronis cogitari pot de-
corabit. **I**ta de p oib; dicit asab;
illud Cant. iij. Egredimini filie syon
et videte regē i diademate q coronavit
eū mat sua scz synagoga. in die solēni-
tatis et leticie. supple. egredimini et vi-
dete. **S**z qz res. quō q xpus videt
poterit sua pulcherrimā ppriā faciem.
Sicut quō alij scī ppriās. **A**n. mgf Jo-
hānes. q p spēs in fluxas s; pnt vbiq;
et sp. et etiā pnt videre ppriās facies p
spēs a se receptas et reflexas. pnt em
vri corpib; gloriois alioy. vel etiā ma-
nib; pprijs levādo eas an oculos tāq;
speculis mūdissimis. **C**ui rō ē. qz **F**in
Grego. corpa gloriois sunt trāspareta
polita etiā sunt. et aie bioy pnt vri cor-
porib; suis et spēs sensibilib; ad pla-
citū. sic et xps in resurrectione. vñ sub-
trahendo vel imutādo pnt corpa sua
facere terminata et p pns optia specie-
rū receptacula. et sic videre eis sūm op-
posita. **S**do in pfa xpus erit auditus
nro oblectus iocundissimū. ita vt vbum
vnū amoroze alteri amicabilē allocu-
tū. p dulcedine mortal hō sufficē non
posset qn cor ei; p dulcedie liqfactus
deficeret nisi miraculoze deus aliquē
vellet pseruare. **X**ps itaq; sil posse loq;
pōt. et cātare optimis regul artz musi-
ce. et alta hēbit in sūmo q creature brē
hēbūt pncipatue solū ab eo. **D**e gu-
stu. tactu. olfactu. pēplare sic ē. dictū
est de alijs. dūmō nobilissime xpo at-
tribuas. amplex; etiā castissimos xps

in pfa nemini negabit. q hic dulcis a
deuotis pmisit se tāgi. et qsdā ē āplexa-
tus. vt p; in die resurrectionis de mulie-
rib; accedētib; q pedes ei; rennerūt.
Et Mar. ix. dī. Iesus accipēs puerū
quē cū cōplexus ēt ait illis. **Q**uisq;
vnū ex his pueris recepit me recipit.
Et Mar. x. ait. **S**inite puulos venire
ad me et cōplexas eos bñdixebat eos.
hec omnia de Johāne de tabaco vbi ē.

Capitulum. xi.

Quo ad scdm pncipale de inte-
riorib; bioy gaudijs notandū
qz talia replunt qnq; p opposi-
tū ad qnq; interiores penas dānatoz
recitatas supra. ca. iij. **P**rimū gaudiu
interi; erit i sensu interi; et exteri;
multiplici melioratiōe. **S**cdm ē i irasci-
bilitate et cupiscibilē detatiōe. **T**ertū in
intellect; respectu oim scibiliū pfectōe
Quartū in oim pteritoz gūssima pte
platione. **Q**uinū i oim opationū ad
dei voluntatē pformatiōe. **S**extū ad
primū notadū **F**in Johem de tabaco
vbi pus. q duodeci sūt q i pfa faciūt
sensibiliū interi; et exteri; maximā
delectatiōē. et qdlibet inter illa duo-
decim hzvalde mltā s; se. **P**rimū est
debita spiritū qnitas. vt ad mīn; spi-
ritū maior puritas. supposito q i pa-
trā foret delectatio cū oi dilatiōe. **S**e-
cūdū ē cōplexiōis bonitas. cui; signū
est q melācolici nō sūt apti ad delecta-
tiōes sic sanguines. **I**n pfa at scī opti-
mas habebūt pplexiōes s; cūilibz
merita. **T**ertū ē iuuentū eras. qz **F**in
pbm. vij. eth. **I**n senib; mīn; ē de de-
lectatiōe q i iuuenib;. **I**n etate autē
xpi resurgem;. **F**in aplm. vñ apitudi-
nē maximā habebim; ad gaudēdū. si
cui; etiaz sulphur maiorē hz apitudi-
nē ad ignēdū q lignuz fumigans.
Quartū ē pfectio tā sensuū q opatio-
nū. qz qnto potētia ē pfectoz. tāto opa-
tio ē delectabilior **F**in pbm. iij. ethic.

Flet autē p̄tunc refrenētia ab aīa in cor
pus vt in iūis opationib⁹ p̄ficiant sen
sus. p̄tunc dicit Aug. i epla ad Diocor.
Quintū ē q̄ opabimur attēti⁹ q̄ i via
q̄ p̄tunc nō erūt impedimēta q̄ nunc
inde surget maria delectatio. **S**extus
est. q̄ sine lesione organoz actuabun
tur oēs sensus nisi. **S**eptim⁹ ē. q̄ nō
verabimur in organis mēbroz ⁊ sen
suum tedio vel labore. **O**ctauū ē imp
mictio delectatōis cū tristitia. **N**onū
est q̄ nō min⁹ delectabimur in p̄cessu
delectatōis q̄ in p̄ncipio. **D**ecimū ē
q̄ magis a longin⁹ possumus videre
corpa sc̄torū gl̄iosa. audire. odorare. ⁊
sic de alijs sensibus. q̄ non gl̄iosa. q̄
delectabili⁹ ē. q̄ a longin⁹ vidēdo. au
diendo. ⁊ sic de alijs plā videm⁹ ⁊ au
dim⁹. **U**ndecimū ē q̄ licet nō p̄ se. tū
p̄ accidēs intellect⁹ ⁊ affect⁹ sentiēdo
recreabunt p̄ p̄sentia dei in oibus re
bus existentē. maxie in xp̄o. sic p̄cludi
mus i via aliq̄ue viuere ex locutione.
Duodecimū ē maius meritū fm sen
sum q̄ mēbra h̄z potēte coopare sunt
ad meritū x̄p̄i q̄ in p̄tia magis gaude
bim⁹ fm sensus nō solū absolute. sed
etiā in cōpatione vni⁹ s̄sus ad aliū. ⁊
vni⁹ mēbrū ad aliud. q̄ si aliq̄s fm cer
tū sensus hic plus meruit p̄uarine vel
positiue q̄ fm aliū. fm h̄ etiā ampli⁹
p̄miabit. vt oculus a vanis visibilib⁹
abstinēdo. v̄ eucharistia deuote vidē
do ⁊ sic d̄ aurib⁹ ⁊ de alijs fm talē p̄e
plus p̄miabit. **D**ū dicitur i inferno fm
Brego. vbi plus peccauit ibi amplius
sc̄z i lingua tor⁹ ē. **S**ic eadē rōne A
zarus vbi plus meruit ibi plus p̄mi
bit. **S**ecūm p̄ncipale interi⁹ gaudiū
erit de irascibil⁹ ⁊ concupiscibil⁹ q̄eratiōe.
q̄ concupiscibil⁹ apli⁹ de sensibilib⁹ deli
tijs nō poterit optare. cū sit i apice p̄
fecta. nec irascibil⁹ altēcut h̄bit tristi re
pugnare. aut aliq̄d tāq̄ difficile ⁊ ar
duū cōsiderare. **I**bi et. et. amicitia ⁊

ra int̄ xp̄m ⁊ ei⁹ m̄ez ex vna p̄te ⁊ nos.
ex al. a. **D**e q̄ Ansel. li. de silētiū d̄ inib⁹
dic̄ sic. **C**ōtēplare xp̄m p̄ quē tibi oīa
gaudia eueniēt. ⁊ p̄cipies q̄ ille plus
q̄ tu te sp̄m ⁊ q̄ oēs ali⁹ se incōpabili⁹
amet te. ⁊ tu sup te sp̄z sup oēs alios
ineffabili q̄daz in auitate illū amab. h̄
ille. **I**bi etiā amicitia p̄fecta erit int̄ te
⁊ oēs electos hoīes. **I**bi etiā amicitia
erit int̄ te ⁊ oīs angelicos sp̄s. **I**bi
etiā gau debim⁹ d̄ euasione oīm odioz
q̄ h̄nt dānati. **D**e amicitia cōcordia ⁊
hōre habes p̄cedēti cap. **D**e p̄nt̄ etias
materia h̄re potes plura q̄ dicta sunt
de penit̄ iteriozib⁹ dānatoz. sc̄do mē
bro p̄ncipali ibidē. **T**ertiu⁹ p̄ncipale
interi⁹ gaudiū erit de intellect⁹ respe
ctu oīm sc̄bilib⁹ p̄fectiōe. **I**bi notan
dū q̄ intellect⁹ aīe b̄tē q̄dāmo sc̄iet in
numerabilia p̄ q̄nc̄ influx⁹. **P**rimo
cōḡscet p̄ sp̄s influxas sic alie s̄be sepa
te nāliter plura. **S**c̄do p̄ sp̄s acq̄sitas
h̄ci via. **T**ertio p̄ sp̄s receptas p̄ sen
sus corp̄is gl̄orificatiue dicitur ē d̄ actu
atione q̄nc̄ sensuū. **Q**uarto p̄ illum
nationē aīe xp̄i ⁊ beate v̄ginis. ⁊ alio
rum superiorū beatoz. **T**ū dicit **T**ho.
in. liij. dist. xliij. **Q**uādo gl̄ia hoīm ⁊ an
geloz erit penit⁹ cōsumata. oēs beati
sc̄ient oīa q̄ deus sc̄iētia v̄sionis no
uit. i. oīa q̄ vnq̄ sunt p̄terita. oīa p̄sen
tia s̄c̄z. ⁊ oīa q̄ vnq̄ sūt futura. ita tū q̄
nō oēs beati oīa videāt in eēntia dicit
na. **S**z aīa xp̄i ibi plene videbit oīa. si
cut ⁊ nūc videt. alij autem ibi videbūt
plura v̄ pauetora fm gradū quo deū
cognoscēt. **E**t sic aīa xp̄i de his q̄ p̄e
alijs videt in verbo oēs alios illum
nabit. **D**ū dicit **A**p̄oc. xxi. q̄ claritas
dei illuminat ciuitate beatoz. ⁊ lucer
na ei⁹ ē agnus. **E**t s̄c̄l̄iter ali⁹ sup̄iores
illuminabit inferiora. nō quidē noua
illuminatione. vt sc̄iētia inferiorz p̄
hoc augeat. h̄ q̄dā p̄tinuatōe illumina
tionis. **S**ic si intelligat q̄ sol quiescēt

illuminaat aere. Et sic dicit Anselm. xij. q. qui ad iusticia erudiant multos fulgebunt quasi stelle imperpetuas eternitates. **P**relatio autem ordinis est cessatura quantum ad ea que nunc circa nos per angelorum ordinata ministeria exercent. **I**tem **Q**uinto in dei essentia. vel spali dei influentia cognoscet omnia etiam individua. **D**icit Anselm. li. de similitudinibus dicit sic. **B**rutudinis pars sapientia que hic se carere estimat si quod non agnouerit quod aliter scire putauerit. **S**ed que est sapientia que seipsum ignorat. que est perfecta cognoscere valeat cuiusmodi res sit corpus eius interius. que posterius et exterius. **I**n futuro autem beatus nihil eorum que scire voluerit ignorabit quia in summa sapientia totius creature bonitate videbitur. quia in deo melius quam in seipsa relucere constat. ibi singuli omnes. ibi ab omnibus singuli cognoscunt nec quecumque omnino latebit. que prescientia. que agere qua stirpe que educata fuerit. vel quod etiam in vita sua fecerit. **S**ed diceret. numquid scelerum mea que erubescenda cunctis professio deleterat. ibi cunctis in aperto contenta traduntur in cordis mei libro. **S**ed tu cui tanta dimissa sunt numquid in gratia eris. **C**erte in illius laudibus eternaliter. **I**tem **C**audus spiritus de quanta miseria sis erit. **O**portet propterea coram habebis. cum singulorum conscientie singulis pateat fateri audeo curata crimina sine confusione ad magnam misericordiam dei eiusque gratificationem. tuamque congratulationem cunctis patere. **N**on enim pro peccatis te maior cordis angustia premeret. scelerumque veterum magis pudebit quam aliquam magnam vulneribus sanctatum. nuncque ex omni parte sanatum aboliti sanguinis molestia premit. **N**umquid eorum que in cunctis posita in infans egerit vereda pudeat. tunc quippe cum integre sanitas. perfecta mundicia. plena remissio omnium secura offensio non impunitas certe tibi arriserit cognitio vel recordatio peccatorum tuorum in nullo tibi horrore vel punitio esse poterit.

verum super agnitionis delictum velut enormi ac feda infirmitate tua pietas. virtus. sapientia medici que te sanavit sublimius a cunctis admirabilis. laudabit. magnificabilis. laus autem talis dei etiam tua gloria est. **S**ed dicitis. **G**loria dei tibi intuenti daviideo. sed quomodo inter tot innocentes in me sanata intuentes non me iudicent. **N**on intelligo. de quo agis frater. intelliget te nequam se habet deum in quem peccasti offendisse quem tu videri penitentem ignovisti se. nec in cor innocens ascendere potest ut te iudicet cum sic deum offenderet magis clemens admirabilis non solum in te sed etiam in se que ne per medicamentum idigeret custodit fuit. **S**ed tibi etiam angeli te indignum societate sua iudicare vellent dicentes. **T**u homo de pulvere factus preceptum dei te in scenum peccati dimersisti. numquid nobis similes es vis que nunc deus dei preceptum trepidum distulisti. **S**ed de pulvere vis dicitis cuius sum. non mixtum si vero teratorem impulsus sum cadens. **V**erum agnita christi gratia. pro eo omnia reliqua eius voluntate conatus sum implere. **V**ide tribulationes in fame in siti que ad eius honorem sustinui. vos autem nunc horum minus intumescitis. **S**ed hoc rocuratio ad ultimum respicit. que vim sibi fecerunt. **D**icit autem dicere potest. que in regno dei vitam quam equitate donorum gratie christi ascribitur cuius sanguis bonis cunctis preponderat. **H**ec Anselm. **Q**uartum in iustis gaudium principale consistit in omnium preteritorum gratia in prelatioe. **N**am tunc distinctissime videbunt in propriis operibus que in alienis quod diligenter deum secundum apostolum. **D**ia cooperantur in bonum. celum. terra. mundus. infernus. boni et mali propter adversa. **D**e monte boni angelus. **T**unc videre poterunt iudicia dei que sunt abyssus multa. **T**ibi presens mirabilis dices. **Z**elavi super iniquis pacem peccatorum vides. non est respectus mortis eorum etc. **E**t sequitur. **D**onec intrem in sanctuarium dei et intelligam in novissimis eorum. id est. post hanc vitam.

Et **Plere. xij.** Quare via imploꝝ pro
 sperat. bñ est oib⁹ q̄ opant iniquitatē.
 Sz pcedit. **Iust⁹** qd̄ es dñe si dispu-
 tem tecū rē. **Hic** erunt tot gaudia. q̄
 de cognitis. vt i pcedēt mēbro dicitur
 est norabilia bñ p̄siderāt dona eis hic
 in via collata. **Hic** etiā maria gaudia
 hñt q̄ euaserunt oēs vermes p̄ciēte.
Q̄s hñt damnati in inferno. **Q̄**ritū
 intrinsecū gaudiū p̄sistit in oim opati
 onū ad dei volūtate p̄formatōe. Sicut
 em̄ damnati perpetue peccant. ita isti
 perpetue deū honorāt. Et sicut dāna-
 ti p̄ quolibet suo malo actu eēntiales
 penā hñt. i. inseparabilē deordinatōe.
 fm̄ illd̄ **Aug. ii. p̄fē.** **Iussisti** dñe r̄ ita
 factū est. vt pena sit sibi oīs anim⁹ in-
 ordinatus. Ita saluati in quolibet suo
 actu q̄ dā inseparabilē cōtinuū p̄m̄tū
 hñt cōplacētā de bonis actibus q̄s
 deū in eis vidēt opari rē.

Capitulum. xij.

Gaudia sup̄iora aie beate in pa-
 tria nūcylimo sunt declarāda
 que p̄sistūt in dotib⁹ aie tribus
 Vbi p̄mo notādus qd̄ sit dos. de hoc
 dicitur ē supra. vij. ca. **Secdo** not̄ **Tho.**
 in. iij. dif. xliij. pp̄te inquit dotes aie
 sunt immediata p̄ncipia illius opati-
 onis in qua bñtudo cōsistit. p̄ quā aia
 xpo cōiungit. Et sunt tres dotes tan-
 q̄ tria sup̄ma dona animā sūme ordi-
 natāz disponētia ad bñtudinē. **P̄ia**
 est visio. i. habitus luminis gl̄ie seu sa-
 pientie. **Secda** est dilectio. i. cōsūmata
 et p̄fecta charitas p̄ie. **Tertia** ē cōpre-
 hensio. i. tenio dei infiniti boni qui se
 tradit suauitōne ipsius aie eēntie intel-
 lectū volūtati et memorie. Et hoc do-
 num tertiuū est deus ip̄e q̄ matius itel-
 ligi neq̄r. Ex his trib⁹ sup̄mis donis
 permanētibus anima elicit tres perfe-
 ctissimas operationes. Ex primo visi-
 onem dei clarā. Ex secundo dilecti-
 onem dei summā. Et ex tertio. certiss-

dinem de non amissibilitate sup̄mā.
 Que tria sequuntur in explicabilis aie
 delectatio. fructio et letificatio. Vnde
 sicut ad dulciter et delectabiliter vidē-
 dum aliqd̄. puta rosam. tria p̄ncipali-
 ter requiruntur. **Primo** vt oculus sit
 transparez mūdus p̄ humidū gla-
 ciale. **Secundo** vt lumē corporeale ad-
 uentat oculo et medio. qd̄ facit mediū
 transparēs in actu vt possit moueri a
 colore. Et tertio similitudo quedā de-
 cisa a rosa. que similitudo rosam in o-
 culo reprēsēt. quia rosa non ē in o-
 culo. sed eius similitudo in specie co-
 loris. Sic etiā ad videndū deū beatiffi-
 ce. primo requirit aliqd̄ lumē in ip̄o
 oculo anime. qd̄ est intellectus. ita vt
 fiat potēs ad deum intelligendū. non
 p̄ qd̄ h̄ sub quo potētiōz fiat. sic potēti-
 tia p̄ habitū sit fortior. **Sz** illud **Matf.**
 .v. **Beati** mundo corde. **Secundo** ha-
 bitus charitatis p̄fectus affectū mul-
 tens vt delectabilissime videat. **Ter-
 tio** deus ip̄e loco similitudinis in cor-
 poralibus sic se vniet memorie. vt sit
 p̄ncipiū q̄ deū vidēt. et nō vniet se p̄ si-
 militudinē. **Sed** q̄rit. cur sint tres
 dotes aie. **Rñ.** **Sz** **Tho.** et alios triplici
 de cā **P̄io** vt sic fatet tota imago aie
 q̄ p̄sistit in intellectu volūtate et memoriā
 velut in aie trib⁹ sup̄mis potētijs. **Nā**
 sapia seu lumē gl̄ie p̄ficiet sūme intelle-
 ctū. charitas p̄sumata affectū. et p̄p̄e-
 sio dei approp̄itate memoriāz. **Secdo** vt
 sūme remunerēt tres nobilissime bñ-
 tes vie. fides. charitas et spes. **Nā** fides
 meret lumē gl̄ie. spes retentionē. et cha-
 ritas summā dilectōnē. **Fides** tñz spes
 nō manebūt eēntialiter in patria. **Sz** fi-
 deli succedit lumē gl̄ie. et spei tētio. cha-
 ritas vero manebit. **Sz** p̄ficiet ibi. fm̄ illd̄
 apli. **i. c. o. xij.** **Nūc** manēt fides spes
 et charitas. maior aut̄ horū ē charitas.
Tertio vt trib⁹ p̄sonis diuinis optime
 cōformemur. **Nam** per lumē gl̄ie seu

habitu sapientie conformabimur: filio qui est est sapientia, per charitatem spiritus sancto qui est charitas, et per rationem per quam omnia possumus per se potest. **E**st itaque palma dos anime lumine glorie quod quidam dicunt esse ipsam gratiam consummatam alij habitum sapientie. Certum tamen est quod est quidam habitus et decor anime, ut determinat ecclesia, extra de heret. in cle. ad nostrum, ubi dicit sic, quod anima rationalis potest esse beata per naturam, quod non indiget minus lumine glorie elevatione ad deum videndum et beate fruendum, error. Cuius rationem assignat sanctus Thomas prima parte, quod. xij. dicens, quod omne quod elevatur ad aliquid quod excedit suam naturam oportet quod disponatur aliqua dispositione ad tale formam. Cum igitur virtus naturalis intellectus creati non sufficiat ad dei essentiam videndum, secundum illud Romanorum. vi. Gratia dei vista eterna, oportet quod ex divina gratia superascendat ei virtus intelligendi, et hoc augmentum virtutis intellectus vocatur lumine glorie. Et est illud de quo dicit Augustinus. xxj. quod claritas dei illuminabit eam, si societatem beatorum deum videndum. Et in primo. In lumine tuo videbimus lumen. Et secundum hoc lumen efficiuntur deiformes, id est, deo similes. secundum illud. j. Job. iij. Cum apparuerit similes ei erimus. Datus etiam luminis et doni magnitudo facit quod quis in patria plura in deo videt quam alius, et quod plus diligit gaudet. Unde ubi supra dicit Thomas. Videndum deum unus alio perfectius videt, et hoc erit per hoc quod intellectus unius habebit maiorem virtutem videndum deum. Facultas autem videndum deum non competit intellectui per naturam, sed per lumine glorie quod intellectui in quadam deiformitate constituit. Unde intellectus plus participans de lumine glorie, perfectius deum videbit, plus autem participat de lumine glorie, quod plus habet de charitate quam hic invenit, et ad patriam attulit, quod ubi est maior charitas, est maior desiderium. Et desi-

derium quodammodo facit desiderium aptum et patulum ad susceptionem desiderati, unde quod plus habebit de charitate perfectius eum videbit et beator erit. **S**ed quereres, Videbit ne minimus beatus omnes species et genera rerum et rationes earum. **R**espondeo, idem quod sic, quod naturale desiderium rationalis creature est ad sciendum omnia que pertinent ad perfectionem intellectus creati, et hec sunt species et genera rerum et rationes earum que videbit in deo quod libet videns essentiam divinam. Cognoscere autem aliquid singularia et cogitare et facta eorum, non est de perfectione intellectus creati, nec ad hoc naturale desiderium tendit, tamen ut supra habitum est in antwortate Anselmi, talia etiam cogitavit, unde videbit uniusquisque cogitationem, et alterius prout ipse vult dicere. Gregorius. Nihil scilicet mentem ab alterius oculis corrupta pulentia nequaquam abscedet, dato etiam ut dicit Thomas, quod tunc solus deus videretur, quod est fons et principium totius esse veritatis, ita repletur desiderium naturale sciendum quod nihil aliud quereret, et beatus esset. Unde dicit beatus Augustinus, v. psalmus. Infelix homo qui scit omnia, creaturas, se autem nescit, beatus autem qui nescit etiam si ista nesciat. Qui vero te et ista novit, non propter ista beator, sed propter te solus beatus, hec ille. **S**ed quereres, Videbit ne unius in essentia divina plura quam alius de his que deus facere potest. **R**espondeo, ibidem. Non quod deus facit vel facere potest, tanto aliquid intellectus plura cognoscit, quanto perfectius deum videt. In patria ergo videbimus deum in se, et deum in nobis, et nos in deo et deum in creaturis, et creaturas in deo. Cognoscere autem deum in sua essentia est visio meridiana, Cognoscere vero creaturas in verbo, id est, in divina essentia, est visio matutina. Sed cognoscere creaturas in se, hoc est, in proprio genere, est cognitio vespertina. In via autem quadruplex medium est inter nos et deum.

Primum peccati. Esa. lxx. Peccata via
diuiserunt inter vos et deum. Nec impe-
diunt ne deus videat et cognoscat de-
lectabiliter. et est medium impiorum.
Secundum medium sunt creature. Rom. 8.
Inuisibilia dei a creatura mundi per ea
quae facta sunt intellecta conspiciuntur. sem-
piterna quoque virtus eius ac diuinitas
et est medium phorū. Tertium figure. illud
medium fuit patriarcharum et propheta-
rum. Ps. 1. Cor. 1. Dia in figura contem-
gebant illis. Quartum scripture. de qua
ps. Declaratio sermonum tuorum illuminat
et intellectum dat paruulis. et hoc est me-
dium theologorum. Quintum est fidelium. Ps.
138. Ego fidelis usque ad mortem.
et dabo gloriam vite. et illud est medium
fidelium. In speculo. et in enigmate
et similitudine. et in patria sine omni me-
dio specie et similitudine deus cognosce-
tur se ipso. quia inmersus totam anime supple-
bit vice similitudinis. et erit quod met vide-
mus et quod videmus. ut sicynat deus to-
tam anime. sicut iam lux oculo. mel fauo.
et vultu patris in uncto. Ps. 1. Cor. 13.
Videmus nunc per speculum et in enigmate.
tunc autem facie in facie. Secunda
via est dilectio. et caritatis habitus pro-
prie in summa sui perfectione consistens ma-
ior et minor. sicut in via quis meruit.
Nec caritas sola est. de qua. 1. Cor.
13. dicitur. Caritas nunquam excidit. Nec
caritas amplexabitur in finem bonum si-
ne medio impediibile. quod in via per media
et in secura deum dilexit. De qua caritate
1. Pet. 1. ploro. ca. 13. sic dicit. Excita-
ta nunc anima mea et exerce totum intellectum
tuum et cogita quantum potes. quod et qua-
ntum sit illud bonum. Si enim singula bona
delectabilia sunt. cogita mente quod delectabile
sit illud bonum quod pertinet locu-
ditate omnium bonorum. et non quale in rebus
creatis sumus excepti. Hinc differere quod
to differit creator a creatura. Si enim bo-
na est vita creata quod bona est vita creatrix.

Et. c. xv. Qui hoc bono fructus quod illi
erit. et quod illi non erit. certe quicquid volent
erit. et quicquid nolent non erit. Ibi appere
erant bona corporis et anime. quia nec oculis
vidit. nec auris audivit. nec in cor
hominis ascenderunt. Cur ergo per multa
vagaris hominum querendo bona anime
et corporis tui? Anima vult bonum in quo
sunt omnia bona et sufficit. Si delectat
pulcritudo. fulgebunt iusti sicut sol. Si
velocitas aut fortitudo aut libtas cor-
poris cui nihil obistere possit. erunt
similes angelis dei. quia seminat corpus
animale et surgit corpus spirituale. prout vult
quod non natura. Si longa et salubris vi-
ta. ibi sana est eternitas. et eterna san-
ctas. quia iusti in perpetuum vident. et salus in
fortuna a domino. Si sacietas. satiabimur
cum apparuerit gloria dei. Si ebrietas.
inebriabuntur ab ubertate domus
eius. Si melodia. ibi angelorum cori con-
cinunt sine fine deo. Si quilibet non im-
munda sed munda voluptas. torrente vo-
luptatis sue porabit eos deus. Si sa-
pietia. ipsa dei sapientia ostendit se ipsam. Si
amicitia. diliget deum plus quam seipsum et
fratrem suum quam seipsum. et de illos plus quam
seipsum. Si concordia. omnibus illi erit una
voluntas. quia nulla ibi erit nisi dei volun-
tas. Si potestas. omnipotentes erunt sue volun-
tatis. Si deus sine. Nam sicut poterit deus
quod volent per seipsum. ita poterunt illi quod
volunt per illum. Quia sic illi non aliud vo-
lent quam quod ille. Ita ille volent quod illi
volent. et quod ille volent non poterit non
esse. Si honor et dignitas. de se nos bo-
nos et fideles supra bona multa consti-
tuet. imo filii dei et dii vocabuntur erunt
et ubi erit filii eius. ibi erunt illi. heredes
quidem dei. coheredes autem christi. Sed
vera securitas. certi ita erunt ut nulla
tenus ista. vel potius illud bonum sibi
defuturum sentiant. Interrogata intima
anima si capere possunt tantum gaudi-
um suum de tanta beatitudine sua.

Solentales Jozu paderb

Preceptu

Tertio dos anime e
prehensio. pui oppo
vie. Spes em est in via expe
ture beatitudinis. Et spes q
fligit animam. De q. j. Cor
q. bi q. in stadio currunt. oēs q. de
runt. h. vnus accipit brauiū. si
teu cōprehendatis. S; in pac
desinet. z certitudo z secu
citate ppetua dabit p. de
eēntiam q. anime illabet.
te dicit Ansel. li. de silitudiū. Secu
ritas oēs alias pres bñitudinis confir
mat. nec haberi possunt pfecte sine il
la. In hac aū vita nihil securuz extat
totaliter. sub eodē em tpe paup ex di
uise mortuus ex vivo pōt existere. In
futuro aū bonus quicqd voluerit ha
bebit. z nihil ex eo se amissuram time
bit. hec ille. *Quia p̄dicta gaudia z sin
gula videbit se habere bñ anima. z ex
istis quo ad infinitū qdam mō surget
in ea gaudiū. De q. Ansel. ibidē sic di
cit. Quid queso maius gaudiū cogi
tari possit q. ex istis compactū preta
ctis. Gaudiū em erit ei intus z extra.
gaudiū sursum atq. deorsum. gaudiū
circū circa z vbiq. gaudiū plenū. hec
de Ansel. *De ibidē li. pro sol. ca. vii.
oratio sic cōcludit. Dñs meus z de
meus. spes meaz gaudiū cordis mei.
dic aie mee si hoc est gaudiū de q. no
bis dicit p filiū tuū. Petitez accipiet
vt gaudiū vestrū sit plenū. Inueni nā
q. gaudiū quoddā plenū z plusq. ple
num. Pleno quidē corde. plena meis
te. plena anima. pleno toto boie. Nō
ergo totū illud gaudiū intrabit in
gandētes. s; totū gandētes intrabunt
in gaudiū. vtiq. tantū gaudebūt. quātū
amabunt. tantū amabunt. quantum
cognoscent. quantum te cognoscerit do
mine tuncz quantum te amabunt. Cer
te nec oculus vidit. nec auris audiuit
nec in cor hominis ascēdit in hac vita**

l
m
me
ta h
diū
us
sicut
dicit
Ansel
de
gaudiis
presum
thonij
cccc.
sicut.

Primum peccati. Esa. lxx. Peccata via
diuiserunt inter vos et deum. Nec impe-
ditur ne deus videat et cognoscat de-
lectabiliter. et est medium impiorum.
Secundum medium sunt creature. In oz. p.
Inuisibilia dei a creatura mundi per ea
quae facta sunt intellecta conspiciunt. sem-
piterna quoque virtus eius ac diuinitas
et est medium phorū. Tertium figure. illud
medium fuit patriarcharū et prophetarū.
Dñ. j. Cor. x. Dia in figura cōstiti-
gebant illis. Quartus scripture. de quae
ps. Declaratio sermonum tuorum illuminat
et intellectum dat paruulis. et hoc est
medium theologorum. Quintum est fides. Y
Alpō. ij. Esto fidelis usque ad mortem
et dabo tibi coronam vite. et illud est
fidelis. et in speculo. et in
et similitudine. et in pa-
ditio specie et similitudine
tur se ipso. quae inueniunt
bit vice similitudinis. et
mitis et quod videmus. ut sic
ti ante. sicut iam lux oculo
et vultu patet in tincto. Dñ. j.
Videmus nunc per speculum et in
te. tunc autem facie. et
dos est dilectio. et caritatis habitus
tunc in summa sui perfectione consistit
id est et minor finis quae in via quis mei
Nec caritas sola est. de qua. j. C.
xiiij. dicit. Caritas nunquam excidit.
caritas amplexabitur in finem boni
ne medio impeditur. quae in via per me
et in secura dei dilectio. De qua charitas
Basel. li. psal. ca. xxiiij. sic
ta nunc anima mea et erige totum
tuum et cogita quantum potes
tunc sit illud bonum. Si enim
delectabilia sum. cogita
erabile sit illud bonum et
ditate omnium bonorum. et
creatus sum? ex parte. h
so differre creator a cr
na est vita creata quae b

Et. c. xv. Qui
erit. et quod illi non e
erit. et quae
erant bone
tus vidit. nec
hominum
vagarit
me et cor
sunt omnia
pulcritudo. sui
velocitas aut
[...]

170 J